Zaterdag 29 Augustus 1942

DAGBLAD

59ste Jaargang. No. 3689

AMIGOE DI CURACAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm. Tel. 1550 Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Neurenberg en Saarbrucken gebombardeerd.

Russen slaan nazies voor Stalingrad terug.

Het Rode leger toont overal nieuwe kracht.

De as valt Caïro en Alexandrië aan.

Japanse vloot trekt zich van Salomonseilanden terug.

AANVAL OP NEURENBERG EN SAARBRUCKEN.

Officieel wordt medegedeeld, dat Neurenberg en Saarbrücken in de afgelopen nacht door een „grote strijdmacht" van Raf-bommenwerpers zijn aangevallen. 30 Bommenwerpers worden vermist (Londen, (AP) 29.8).

Het DNB beweerde, dat 230 tot 250 Britse bommenwerpers in de afgelopen nacht steden in het Zuid-Westen en Zuiden van Duitsland hebben aangevallen. Het agentschap zeide, dat 36 vliegtuigen werden neergeschoten (Berlijn, (AP) 29.8).

WEER NAAR FRANKRIJK.

Zwermen van gevechtsvliegtuigen der Royal Airforce staken het Kanaal over in de richting van Frankrijk voor de tweede achtereenvolgende dag, waarbij het geluid van de vliegtuigen gehoord werd die doken door de waas, waardoor werd te kennen gegeven, dat er een luchtgevecht in voortgang was. Het gerommel van ontploffingen werd over het water gehoord (Folkestone, Engeland, (AP) 29.8).

EEN AANVAL OP NOORD-FRANKRIJK.

Een gezaghebbende verklaring zeide: „Vernomen wordt van het Hoofdkwartier in het Europese krijgstoneel van het Noordamerikaanse leger en het Ministerie van Luchtvaart, dat Vliegende Forten bommenwerpers, geëscorteerd door Spitfires, zich hedenmiddag boven Noord-Frankrijk bevonden (Londen, (AP) 28.8).

Een communiqué van het Hoofdkwartier maakte later bekend, dat Vliegende Forten, geëscorteerd door Spitfires, de fabriek voor het bouwen van vliegtuigen te Meaulte nabij Albert hebben gebombardeerd. Vele andere gevechtsvliegtuigen, waaronder van de Noordamerikaanse leger-luchtmacht, voerden vluchten uit van het St. Omer tot Etretat. Alle Vliegende Forten keerden veilig terug.

Een gevechtsvliegtuig van de Canadese luchtmacht wordt vermist. Een vijandelijk gevechtsvliegtuig werd vernield (Londen, (AP) 28.8).

DE RAF OPEREERT OOK OP HET WESTELIJK HALFROND.

De Noordamerikaanse Marine gaf de volgende bekendmaking uit: „Vliegtuigen van het Kustcommando der Royal Airforce werken samen met de Noordamerikaanse marine- en legervliegtuigen in de anti-duikboten operaties in het Westelijk deel van de Atlantische Oceaan en hebben den vijand reeds bestreden" (Washington, (AP) 28.).

AARTSHERTOG VAN OOSTENRIJK OVERLEDEN.

De dood werd gisteren gemeld van Aartshertog Jozef Ferdinand van Oostenrijk, Commandant van de Oostenrijkse legers aan de Russische en Italiaanse fronten in Wereldoorlog I. De Aartshertog was 70 jaar oud (Wenen, (AP) 29.8).

EEN GROTE OVERWINNING?

De „London Star" meldde uit Sydney, dat de Japanse vloot, na een verbrijzelende nederlaag te hebben ontvangen van de Geallieerde zee- en luchtstrijdkrachten bij de Salomonsgroep, zich terugtrekt naar de Japanse mandaat-eilanden ten Noorden daarvan. Gezaghebbende Noordamerikaanse zegslieden in Londen zeiden, dat geen inlichtingen over de operatie bij de Salomonseilanden in Londen beschikbaar waren behalve die door Washington bekend gemaakt werden en gaven uitdrukking aan de twijfel, dat in Sydney nog meer feiten beschikbaar zouden zijn.

Het bericht werd toegeschreven aan Selwyn Speight, correspondent van de „Star", die schatte, dat de Japanse verliezen gedurende de afgelopen twee weken in totaal 50 schepen bedragen, die tot zinken werden gebracht of beschadigd. Het bericht van Selwyn Speight beweerde, dat de Japanners in een poging op het laatste ogenblik faalden om de beheersing over de Stille Zuidzee te nemen door een „knockout" slag toe te brengen en zeide, dat zulk een mislukking „de meest verpletterende nederlaag in de gehele oorlog in de Stille Oceaan zou betekenen voor Japan" (Londen, (AP) 28.8).

„GEEN GROTE OVERWINNING"

De ontkenning van alle beschrijvingen omtrent de huidige operaties bij de Salomonseilanden als zouden die een grote overwinning voor de Verenigde Landen hebben gebracht, kwam heden van een der hoogste Regerings-autoriteiten.

Deze autoriteit, die wenste dat haar naam liever niet genoemd zou worden, zeide, dat er in feite twee phasen van Japanse activiteiten zijn geweest sedert de Noordamerikaanse strijdkrachten zich in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan gevestigd hebben. En zij zeide bezorgd te zijn, omdat de pers het land wil laten geloven, dat een grote verpletterende overwinning behaald is.

De eerste phase — zeide hij — was de landing van 700 Japanners, die werden opgeruimd op het eiland Guadalcanal en een serie kleinere aanvallen door vliegtuigen, waarvan de Verenigde Staten tamelijk goed afkwamen door 30 of 32 Japanse toestellen te vernietigen en er zelf 4 te verliezen.

De tweede phase moest volgens den zegsman geen offensief op grote schaal genoemd worden, doch een krachtige verkenning.

Dit was de beweging van eenheden der Japanse vloot in de richting van de Salomonseilanden. Naar hij verklaarde heeft deze verkenningsstrijdmacht zich teruggetrokken. „Wij troffen enkele schepen", zeide hij, „en wij hopen er enkele tot zinken gebracht te hebben doch het volk moet zich geen idee vormen, dat een grote overwinning is behaald" (Washington, (AP) 28.8).

OM DE SALOMONSEILANDEN.

„Ontzaggelijke bronnen aan beide zijden worden gehaald in de slag om de Salomonseilanden", verklaarde Generaal Sir Thomas Blamey. Verder zeide hij: „Het is geen enkele actie, doch een slag, die een agressieve phase heeft bereikt en moet worden uitgestreden tot de een of de andere partij verslagen is".

Zijn optimisme over de uitslag van de operaties bij de baai van Milne aan het Zuidoostelijk punt van Nieuw Guinea tot uitdrukking brengend, gaf de Opperbevelhebber van de Geallieerde landstrijdkrachten in het gebied van de Stille Zuidzee als zijn mening te kennen, dat de Geallieerden in staat zouden zijn te beletten, dat de Japanners, die daar aan land kwamen zich zouden voegen bij de vijandelijke strijdkrachten in het gebied van Kokoda in het binnenland.

Blamey zwaaide biezondere lof toe aan het werk van de Geallieerde luchtmacht in het bestrijden van de Japanse landing in de baai van Milne. Hij zeide, dat de Geallieerde bommenwerpers opereerden onder hinder van het slechtste soort weer. Ware het niet om de dichte wolken boven het gebied, dan zouden de bommenwerpers — zo zeide hij — de gehele vijandelijke strijdmacht kunnen hebben weggevaagd alvorens die de stranden bereikte. Hij onthulde, dat Geallieerde grondeenheden thans de Japanners aldaar bestrijden in een onophoudelijke regen en diep in de modder (Melbourne, (AP) 28.8).

BIEZONDERHEDEN VAN DE AANVAL OP MAKIN.

Walter Clausen seint van Pearl Harbor:

Ooggetuigen onthulden, dat 350 Japanners — zo goed als elke verdediger — werd gedood en alle installaties voor watervliegtuigen werden vernield door de Noordamerikaanse Mariniers gedurende hun aanval van kort geleden op het eiland Makin.

Deelnemers, waaronder zich Majoor James Roosevelt — de zoon van den President — bevond, onthulden, dat het een operatie van twee dagen was inplaats van een van die affaires waarbij wordt toegeslagen en de strijdkrachten ogenblikkelijk weer worden teruggetrokken.

Zo heimelijk geschiedde de nachtelijke landing op dit meest Noordelijk gelegen eiland van de Gilbert-groep, dat de mariniers zich 20 minuten aan land bevonden en zich voor de strijd hadden uitgespreid alvorens de Japanners hen ontdekten.

„Op de ochtend van de tweede dag waren nog slechts 8 Japanners op het eiland overgebleven", zeide Kolonel Evans Carlson, de Commandant van de Mariniers.

„Wij ruimden allen op, die wij konden vinden en na een onderzoek bleek dat nog slechts 2 Japanners niet terecht waren. Ik kan het aantal van onze verliezen niet onthullen, doch wil zeggen, dat de Japanse verliezen op land alleen meer dan tienmaal zoveel waren als de onze, niet bijgerekend de 150 Japanners, die op zee of in vliegtuigen verloren gingen".

Japanse scherpschutters, die met riemen of lussen aan cocosnootbomen hingen vuurden op Majoor Roosevelt, doch misten. „Ik vuurde twee schoten af op de scherpschutters" was alles wat de oudste zoon van den President wilde zeggen betreffende zijn persoonlijke activiteiten.

De 1700 inlanders van het eiland werkten samen met de Noordamerikaanse troepen en hun koning gaf zijn sarong aan Kapitein James Davis, die zijn broek in de strijd verloor. Kapitein Davis deed de sarong om (Pearl Harbor, (AP) 28.8).

GEEN NIEUWS VAN DE SALOMONSEILANDEN.

Een zegsman van de Marine zeide: „Er zijn geen berichten omtrent enige nieuwe actie in het Salomons-gebied, waar de laatste activiteit van den vijand hier op Woensdag werd bekend gemaakt" (Washington, (AP) 28.8).

BOMMEN OP ALEXANDRIË EN CAIRO.

Vliegtuigen van de as vielen in de afgelopen nacht Alexandrië en Caïro aan.

Een communiqué van het Ministerie van Binnenlandse Zaken zeide, dat de bommen, die geworpen werden, geen slachtoffers veroorzaakten in Alexandrië en 4 doden in Caïro. De Egyptische autoriteiten deden een oproep voor 50.000 vrijwilligers voor burgerlijk werk ingeval van verdere vijandelijke aanvallen (Caïro, (AP) 29.8).

VLEESLOZE DAGEN IN DE V.S.?

Bij het bespreken van een mogelijke vleesloze dag per week voor het volk van de Verenigde Staten zeide Roosevelt op een persconferentie, dat hierdoor 30 of 40 vrachtschepen zouden worden vrijgemaakt, die thans vlees van Argentinië, Australië en Nieuw Zeeland brengen. Hij zeide niet te weten wanneer de vleesloze dag zal worden ingesteld aangezien de volledige invloed op het moeilijke probleem van vervoer nog bestudeerd wordt (Washington, (AP) 28.8).

CHURCHILL BIJ DEN KONING.

Winston Churchill bracht een bezoek aan den Koning en de Koningin om zijn leedwezen te betuigen bij het verscheiden van den Hertog van Kent. Nadien bracht de Premier een volledig verslag aan den Koning uit over de resultaten van zijn reis naar Moskou en het Midden Oosten (Londen, (AP) 28.8).

„DE OVERWINNING IS ONVERMIJDELIJK".

Generaal George Marshall, Stafhoofd van het Noordamerikaanse leger, zeide tot de gemeenschappelijke Braziliaans - Noordamerikaanse Defensie-commissie: „Onze overwinning is even onvermijdelijk als het opkomen van de zon" (Washington, (AP) 28.8).

UITNODIGING DOOR PARRA PEREZ AANVAARD.

De Venezolaanse Minister van Buitenlandse Zaken Caracciolo Parra Perez aanvaardde een uitnodiging om Uruguay en ook om Chili te bezoeken na in October de onthulling van een standbeeld van Bolivar in Buenos Aires te hebben bijgewoond (Caracas, (AP) 28.8).

Het nieuws van vandaag.

De Russen zeiden, dat de Sovjettroepen Duitse aanvallen ten Noord- en Zuid Westen van Stalingrad hebben teruggeworpen door energieke tegenaanvallen, doch dat vijandelijke tanks en infanterie in een andere sector wisten door te dringen in de defensies van de stad. Het Hoofdcommando van de nazies zou 2 nieuwe divisies in de strijd hebben geworpen. De Duitse lijken in de grijs-groene uniform van Hitlers legioenen liggen overal verspreid op de zandige steppen voor de loopgraven der Sovjets en de Duitsers doen pogingen om hun verliezen goed te maken door het aanvoeren van reserves met transport-vliegtuigen. Een tank-divisie en een divisie infanterie maakten een geforceerde mars, komende van de Don, en begaven zich in de posities voor Stalingrad (blz. 3).

Stuka's zoemen omlaag om hun dodelijke last te werpen op de Russische verdedigers en van de getroffen gebieden in Stalingrad dwarrelt de rook omhoog. De Russische Regering verklaarde, dat 2800 Duitsers, Roemenen en Italianen gedood werden bij een wanhopige poging om een wig te behouden ten Noord Westen van de stad, die onder Russische tegenaanvallen stond. Ten Zuid Westen van Stalingrad werden de Duitsers in het defensief geworpen door krachtige slagen, die de Russen hun van de flanken toebrachten. Aan het Westelijk front zetten de Russen nieuwe furie in hun opmars en veroverden zij nog 13 dorpen. De fascisten bieden evenwel verwoede weerstand, vooral bij Rzhev. Hier hebben de Russen het Noordelijk deel van de stad in handen. In de Caucasus ondervinden de Duitsers ook een grotere weerstand. Gregorius Zjukov, de Commandant van het Centrale Russische front, werd intussen benoemd tot Eerste Vice-Commissaris van Defensie. Hij volgt in militaire zaken dus direct op Stalin (blz. 3).

Neurenberg, een groot industrieel centrum en de verzamelplaats van Hitlers Nationaal Socialistische Partij, werd in de nacht door de Raf krachtig aangevallen. Ook Saarbrücken moest eraan geloven, maar de hevigste aanval werd geconcentreerd op Neurenberg. Objecten in Noord Frankrijk werden bestookt door kleinere en snellere vliegtuigen, zowel gedurende de nacht als hedenmorgen (blz. 1).

De Finse hoofdstad werd door Russische bommenwerpers aangevallen, 60 in getal, althans volgens de Finnen.

De asvliegtuigen zaten ook niet stil en vielen Alexandrië en Caïro aan, mogelijk in voorbereiding van een aanval, die Rommel in Egypte in de zin heeft (blz. 1).

De activiteiten rond de Salomonseilanden zijn weer gekalmeerd nu de Japanse vloot zich in Noordelijke richting heeft teruggetrokken. De berichten zijn het er niet over eens of de Noordamerikaanse strijdkrachten een grote overwinning hebben behaald of niet. De Marine in Washington zegt wijselijk niet veel (blz. 1).

Op de modderige kusten aan de baai van Milne op Nieuw Guinea vechten beproefde Australische troepen tegen de Japanners met een doeltreffende steun van de Geallieerde luchtmacht (blz. 3).

De afgelopen Week.

Zonder enige oppositie van zijn volk heeft Papa Getulio Dornelles Vargas, de democratische dictator die zich President noemt, zijn land aan de zijde der Verenigde Volken geplaatst.

Brazilië's oorlogsverklaring aan Duitsland en Italië was dagenlang een der voornaamste onderwerpen van de Noordamerikaanse pers en de berichten uit Rio de Janeiro kregen in de gehele wereldpers de voorrang. Talrijke nieuwscommentators legden de nadruk op het belang van de Braziliaanse maatregel door de grote Braziliaanse bronnen te voegen bij de reeds ruime vergaarbak der Verenigde Landen.

Brazilië is machtig.

De oorlogsverklaring van Brazilië is belangrijk.

Weliswaar heeft dit land reeds enige tijd in nauwe verbinding gestaan met de Geallieerden en in het biezonder met de Verenigde Staten. Reeds werden enkele economische bronnen beschikbaar gesteld voor hen, zelfs ten koste van enkele ontberingen.

Indien men echter vraagt wat Brazilië meer kan geven, ontvangen en nemen als een volslagen oorlogvoerende mogendheid, dan is het antwoord, dat met zijn intrede in de oorlog een belangrijke vloot aan de zijde der Geallieerde oorlogsschepen zal worden geplaatst in de Zuidatlantische Oceaan, dat de industrie en de landbouw van Brazilië geheel zullen worden ingesteld op de vereisten van de Geallieerde oorlogvoering en dat aan de Geallieerden bases zullen worden verstrekt, waardoor ook het Zuidelijk gedeelte van het Westelijk Halfrond zal kunnen worden gemaakt tot een machtig bastion.

De oorlogsleiders vergeten Dakar nooit. Het was Dakar, dat de Britten niet konden nemen op het ogenblik van de Franse capitulatie. Het was Dakar vanwaar de luchtlijnen van de as nog niet lang geleden ongemoeid overstaken naar Natal in Brazilië in een stilzwijgende overeenkomst met de Britten, die hun luchtdienst tussen Londen en Lissabon dan konden blijven onderhouden. Dakar was altijd gevaarlijk dicht bij Natal. Nu zal Natal gevaarlijk dicht bij Dakar zijn.

Vooral met het oog op de situatie in Noord-Afrika en het Middellandse Zeebekken zal de intrede van Brazilië van groot belang zijn voor de Geallieerde Landen.

Brazilië trof zijn beslissing op het ogenblik, dat Afrika voor een grote actie gereed schijnt te zijn. De rustperiode in Egypte zal niet lang duren, indien de Duitse legers verder door de Caucasus oprukken en de drempel van Iran naderen. De militaire experts van het Midden-Oosten zijn niet voor niemendal naar de conferentie van Moskou geroepen. Churchill heeft niet voor niemendal tweemaal in Egypte vertoeft, op zijn heenreis en op zijn terugreis ......

De verandering van het commando in Egypte is gemaakt als voorbereiding van een actie. Versterkingen zijn naar Malta gevoerd door de Britse Vloot.

Natal is niet zo ver van Caïro en Tripoli als het schijnt. Natal is het punt van Amerika, dat het dichtste bij de landroute naar de Nijl ligt, naar de achterhoede van Rommels legers, naar een front, dat zeker spoedig actief zal zijn.

De Italianen wijzen naar Tunis als „het meest blootgestelde punt" in de Middellandse Zee en beweren, dat de ondervinding geleerd heeft, „dat de Angelsaksische ondernemingen tegen Franse bezittingen zeer goed geslaagd zijn". Zij vrezen, dat een aanval op Tunis, dat zij tot nu toe gebruikt hebben als een doorgangspunt voor de aanvoer van voorraden naar Libye, de Geallieerde strijdkrachten zal brengen in de rug van de astroepen, die in Egypte vechten.

De Italianen zijn over het algemeen zeer zenuwachtig over de mogelijkheid, dat een Geallieerd offensief zich tegen hen zal richten en dit zou een reden kunnen zijn waarom Mussolini onlangs in een rede verkondigde, dat er nooit een tweede front zal komen.

De Geallieerden storen zich over het algemeen weinig aan des Duces beweringen en nu althans zou het hun laatste zorg zijn om zich daarover te bekommeren.

Zij zijn thans bezig met het uitvoeren van een plan, dat een einde zal maken aan de reeks van terugtrekkingen en tegenslagen en het heeft er alle schijn van, dat de uitvoering daarvan begonnen is.

Wij zagen eerst het Noordamerikaanse offensief bij de Salomonseilanden, dat zich gestadig ontwikkelt en waarbij de Japanse tegenaanvallen en tegenzetten op uitmuntende wijze worden bestreden.

Ongeveer gelijk daarmede riepen de Chinese troepen een halt toe aan de heirscharen van den Mikado en hebben zij onder leiding van hun eminenten Leider Tsjang Kai Sjek een tegenoffensief geopend, waarbij de Japanse greep op de Tsjekiang-Kiangsi spoorlijn werd gebroken en twee der belangrijkste luchtbases van China weer in hun handen kwamen, van waaruit Japan zal kunnen worden gebombardeerd.

De aanval op Dieppe heeft de Duitsers aan het twijfelen gebracht omtrent de vraag of de Geallieerden in West-Europa een invasie zullen wagen en deed den Duitsen Opperbevelhebber aan het Westelijk Front, Gerd von Rundstedt, naar Berlijn snellen om daar besprekingen te houden omtrent de bestrijding van een eventuele Geallieerde aanval.

De Russische troepen onder bevel van Generaal Gregorius Zjukov, die reeds lauweren oogstte met het afslaan van de Duitse aanval op Moskou in de herfst van het vorig jaar, hebben thans een offensief geopend in het gebied van Rzhev-Gzhatsk-Vyazma, dat reeds belangrijke successen heeft geboekt.

Voor Stalingrad werd een energieke defensie opgeworpen tegen de bestorming van Hitlers troepen en over het algemeen groeide de weerstand van het Rode Leger voortdurend.

Tenslotte zagen wij de hevige bombardementen van de laatste dagen op Duitsland en de bezette gebieden, die steeds meer afbreuk doen aan de Duitse industrie en luchtmacht.

Ongetwijfeld vormen deze gebeurtenissen elk een onderdeel van een gecoördineerd plan der Verenigde Volken en doen zij ons met spanning uitzien naar wat de naaste toekomst brengen zal.

Vervoer-Commissie geïnstalleerd.

DE HOPELOZE TOESTAND VAN HET PERSONENVERVOER TREKT DE AANDACHT VAN HET BESTUUR.

De Gouverneur van Curaçao heeft een commissie in het leven geroepen onder voorzitterschap van den Heer Ingenieur Joannes F. **Groote**, bestaande uit de heren: Drs. J. H. **van Boven**, **C. Casiano**, G. Z. **de Jongh**, L. W. **Korthals**, J. M. P. **Kroon**, S. A. L. **Maduro**, Mr. S. W. **van der Meer**, en E. L. **Venema**, als leden, Mr. Van der Meer tevens fungerend als Secretaris, en **A. van Uytrecht**, als plaatsvervangend lid, teneinde het vraagstuk van het personenvervoer op Curaçao in studie te nemen.

Der commissie is verzocht bij de uitvoering van haar opdracht de volgende mogelijkheden in het oog te houden:

1) de oprichting van een Naamloze Vennootschap, waarin het Gouvernement de grootste aandeelhouder wordt; 2) dat eigenaren van op Curaçao rijdende autobussen deze als aandeel in de N.V. kunnen inbrengen; 3) dat een vrij groot aantal van de thans op deze bussen rijdende chauffeurs in dienst der N.V. kan komen, waardoor deze chauffeurs een redelijk, vast inkomen kunnen krijgen; 4) dat het risico, verbonden aan het exploiteren van autobussen door een grote onderneming wordt gedragen; 5) dat aan de N.V. bij uitsluiting concessies worden verleend voor het vervoer van personen en goederen langs bepaalde trajecten.

De Districtmeesters van het 2e en 3e district zijn uitgenodigd op verzoek van de commissie haar vergaderingen bij te wonen tot het verstrekken van inlichtingen betreffende het personenvervoer in hun districten;

De commissie, welke aangeduid zal worden als de **„Vervoer-commissie"** is uitgenodigd na afloop van haar onderzoek, op korte termijn de nodige voorstellen aan den Gouverneur in te dienen teneinde te geraken tot de totstandkoming van een regeling van het personen- en goederenvervoer op een nieuwe en gezonde basis.

* * *

Zijne Excellentie de Gouverneur heeft gistermiddag de verkeerscommissie geïnstalleerd en daarbij de volgende rede uitgesproken:

Mijne Heren,

Was het vervoersvraagstuk op Curaçao in de goede tijd, toen ieder automobielen en banden kon krijgen naar wens reeds moeilijk, thans is het in een critiek stadium gekomen. Elders kunnen spoorwegen, waterwegen, trams en autobussen de taak van particuliere auto's althans gedeeltelijk overnemen, op Curaçao ontbreekt echter elk georganiseerd openbaar middel van vervoer. De taxi's zijn te gering in aantal en te kostbaar om in dezen een rol te spelen; de busjes, die hier nog in vrij groten getale aanwezig zijn, al verminderen zij snel in aantal, zijn niet aan enige regel gehouden ten aanzien van route, vervoersplicht, dienstregeling of tarieven. Het gevolg is, dat het busjesbedrijf op zeer oneconomische wijze wordt uitgeoefend. Vele ritten worden geheel of nagenoeg zonder passagiers gemaakt; elders is geen vervoersgelegenheid te vinden.

De Overheid zal moeten ingrijpen en wel spoedig, al was het reeds alleen om, nu door gebrek aan banden en onderdelen vele wagens moeten worden opgelegd, van het nog beschikbare materieel het grootst mogelijke nut te laten trekken.

Exploitatie van particuliere busjes zal op zichzelf nimmer een afdoende oplossing van het vervoersvraagstuk brengen. Voor vervoer in enigszins ruimer omvang is deze exploitatie zowel practisch als economisch ongeschikt.

Mijn ambtsvoorganger heeft reeds in het begin van dit jaar pogingen in het werk gesteld een zestal ruime autobussen aan te kopen. Helaas is de verkrijging van deze autobussen nog steeds moeilijk. Ik behoef u niet te zeggen dat, vooral met het oog op handel en bedrijfsleven, al het mogelijke wordt gedaan om een spoedige aflevering te bevorderen.

Ik beveel Uw commissie aan, zich de vraag te stellen, hoe groot het aantal autobussen is, dat wij hier uiteindelijk nodig zullen hebben. Uw commissie zal daartoe een schema voor het openbare vervoer over het gehele eiland dienen te maken. Dit schema zal gegrond moeten zijn op vaste gegevens, d.w.z. op in verkeerstellingen en over de dichtheid der bevolking.

Aan de kleine busjes, zal, voor zover zij in goede staat zijn, zeker een plaats kunnen worden ingeruimd. Ik vermoed, dat de grote wagens voornamelijk op de weg rond het Schottegat hun taak zullen vinden terwijl de kleine busjes vermoedelijk grotendeels voor de aansluiting naar andere wijken en plaatsen zorg zullen dragen.

In de uitnodiging om tot deze commissie toe te treden heb ik reeds geschreven, hoe ik mij de organisatie van een naamloze vennootschap mogelijk heb gedacht. Ik hoop, dat Uw Commissie mijn zeer globale schema zal willen uitwerken. U zult daarbij vooropdienen te stellen, dat het te stichten orgaan het algemeen belang moet dienen. Daartoe moet het bedrijf op gezonde grondslag staan. Dit voor te bereiden is geen geringe taak.

Naast de vorm, waarin de organisatie gegoten kan worden, zal ik gaarne uw inzichten vernemen over bestuur en dagelijkse leiding, over de wegen, die open staan om het kapitaal bijeen te brengen; daarbij ware zeker te denken aan de mogelijkheid om door kleine beleggingen de belangstelling voor het bedrijf in vele kringen op te wekken.

De bedrijfs-technische zijde van het vraagstuk eist, dat wij een goed inzicht hebben in de vervoersbehoefte op dit eiland. Het vervoer van de arbeidenden en het materiaal in de industrieën, die van belang zijn voor de oorlogsvoering, moet voor alles worden gewaarborgd.

Ik beveel Uw Commissie verder aan bij haar studie nauwkeurig na te gaan, welk materieel reeds beschikbaar is om een voorlopige dienst in te stellen; welk deel van dit materieel in de definitieve bedrijfsvorm kan worden overgenomen; wat de vereiste personeelsformatie; de arbeidsvoorwaarden, de tarieven, de dienstregeling moet zijn.

Ik spreek over het „vervoersvraagstuk" en over „het vervoer". Ik heb niet alleen personen-, doch ook goederenvervoer op het oog. In normale tijden moge het aanvaardbaar zijn dat vele bedrijven eigen klanten aan huis bedienen, onder de huidige omstandigheden kan zulks tot ontoelaatbare verkwisting aanleiding geven.

Oppervlakkig beschouwd, zal het aan huis bezorgen op zichzelf reeds menigeen een overbodige weelde lijken, maar studie zou kunnen uitwijzen, dat een goed georganiseerd bestelwezen juist tot besparing op het vervoer aanleiding kan geven, **hetzij door het minder** heen en weer trekken van de huisvrouwen voor het verrichten van de dagelijkse inkopen, hetzij doordat verschillende leveranciers hun artikelen tezamen afleveren. Indien Uw Commissie tot de conclusie komt, dat aldus besparing, in het biezonder op het bandengebruik mogelijk is, zal zij kunnen nagaan of het beoogde doel te bereiken is door oprichting van een besteldienst als onderdeel van de op te richten N.V., dan wel door samenwerking van verschillende handelaren. Ik moge U verzoeken, Uw aandacht ook aan deze voorwaar niet gemakkelijke materie te wijden.

Aan Uw Commissie wordt veel gevraagd. Ik acht het begrijpelijk, indien U daarom herhaaldelijk bijstand van ambtelijke zijde vraagt, bij voorbaat zeg ik U die toe, zoveel als zulks mogelijk is. De samenstelling van Uw Commissie waarborgt haar trouwens reeds de bijstand van het departement van Openbare Werken en van de Politie. Openbare Werken kan U bij het maken van kaarten en grafieken, de Politie bij verkeerstellingen en het verzamelen van gegevens over de bestaande middelen van vervoer zonder twijfel van veel nut zijn.

Mijne Heren, naar goede schatting waren hier een half jaar geleden een 350 busjes; zeker een derde daarvan is reeds verdwenen; en er zullen er meer volgen in steeds sneller tempo. Het vraagstuk, dat ik U ter bestudering gaf, is acuut. Onze mensen hebben er recht op, dat het snel onder ogen worde gezien en snel opgelost. Wij moeten vooruitzien en, nu wij het vraagstuk aanpakken, het meteen goed aanpakken en naar de toekomst regelen.

Ik reken op Uw toewijding, Uw zin voor het algemeen belang, Uw liefde voor Curaçao. Mogen zij, die na ons komen, getuigen, dat wij in deze tijd niet beneden onze taak gebleven zijn.

En hiermede verklaar ik de werkzaamheden Uwer Commissie geopend en spreek de wens uit, dat zij spoedig met haar arbeid gereed zal zijn.

* * *

Op de rede van den Gouverneur antwoordde de Voorzitter der Vervoercommissie, Ingenieur Joannes F. Groote, het volgende.

Excellentie,

Ik moge beginnen met onze oprechte dank uit te spreken voor het vertrouwen hetwelk Uwe Excellentie in ons heeft gesteld door ons tot leden dezer commissie te benoemen. Dat zij ons persoonlijk heeft willen installeren en daarbij wel haar visie op het ons voorgelegde vraagstuk heeft willen geven, toont aan van hoeveel belang zij de zaak acht, die onze aandacht zal bezig houden. Wanneer ik de woorden „onze aandacht zal bezig houden" gebruik, Excellentie, dan besef ik, dat zij geen phrase vormen, doch dat er van die aandacht heel wat zal worden gevraagd. Ik weet niet of er onder ons waren, die, de uitnodiging voor het lidmaatschap aanvaardende, in de naïeve overtuiging verkeerden, dat er bij de vele commissies, welke de Curaçaose gemeenschap rijk is, eenvoudig één meer kwam, die na enige vergaderingen een min of meer uitvoerig rapport zou opstellen. Als er zulken onder ons waren, dan zullen zij na Uw installatie-rede wel tot een gans andere conclusie zijn gekomen. Dit moet een werk-commissie worden in de volle zin des woords. Er is niet alleen veel werk te doen, het moet ook met spoed gebeuren, want het vraagstuk, hetwelk Uwe Excellentie ons heeft voorgelegd, is dringend; het dreigt met het vervoer op Curaçao vast te lopen.

In een andere hoedanigheid word ik dagelijks sterker gewaar, hoe wij in toenemende mate onszelven zullen moeten helpen, hoe wij met de voorraden, die wij hebben, moeten woekeren. Men kan niet aan de indruk ontkomen, dat menigeen nog niet begrijpt, dat hij voor de duur van de oorlog op zijn laatste banden rijdt, dat het verloren gaan van een enkel onderdeel van zijn auto voor hem het gemis van die auto voor lange tijd kan betekenen.

Wij moeten in het biezonder onze banden als kapitaal beschouwen, kapitaal, waarmede wij niet alleen mogen maar zelfs moeten woekeren en dat uiteindelijk ten nutte der gemeenschap moet strekken. Wanneer de overheid aan het publiek vraagt, dit te beseffen en dienovereenkomstig te handelen, dan mag het publiek daartegenover ook iets van de overheid verwachten. Het mag verwachten, dat al het moeilijke worde gedaan om ander billijk vervoer te scheppen, m.a.w. dat het in de gelegenheid worde gesteld de gevergde spaarzaamheid te betrachten. Want zonder verkeersmiddelen gaat het nu eenmaal niet meer.

Ontbreekt vervoersgelegenheid in voldoende mate, dan kan dat tot een ontwrichting leiden die uiteindelijk nog invloed op de productie der oorlogsindustrie kan hebben.

Uwe Excellentie heeft voor dit alles willen waken en verwacht van ons nu raad in deze materie. Ik zeg Haar, en ik ben er van overtuigd, dat ik namens alle leden spreek, toe dat wij onze beste krachten zullen inspannen om een oplossing voor de ons voorgelegde vraagstukken te vinden, al ontveins ik mij niet dat, waar wij eensdeels moeten woekeren met het materieel, hetwelk hier is en anderdeels moeten bouwen op hetgeen wij nog hopen te krijgen, onze handen wel zeer sterk gebonden zijn en wij ons weinig in ideale oplossingen zullen kunnen uitleven.

Wij staan pas aan het begin van ons werk, doch weten toch nu reeds dat het eindresultaat nooit gelijkwaardig kan zijn aan hetgeen wij onder normale omstandigheden zouden kunnen bereiken. Doch daarom niet versaagd: wij zullen ons best doen.

Excellentie, wij gaan aan de arbeid.

Morgen is het Feest van de Roem der Predikbroeders.

In 1586 werd in Peru geboren de H. Rosa van Lima, de eerste in de Nieuwe Wereld, die door de Kerk verheven werd tot de eer der altaren. Zij was een der meest bevoorrechte kinderen der Derde Orde van den H. Dominicus.

Geheel haar smartelijk leven offerde Zij voor de arme zondaren. Zij beoefende op alles omvattende wijze het Apostolaat. Het was haar vurigst verlangen knapen te onderrichten en tot het Heilig Priesterambt voor te bereiden. Alles, dat Zij door haar arbeid bijeen kon garen, besteedde Zij voor de opleiding van Priesters. Zij was een heldhaftig voorbeeld van naastenliefde en toen Zij grafwaarts gedragen werd, verdrongen zich de armen en gebrekkigen om hare baar.

Die woorden, die Zij eens in geestverrukking sprak, geven ons een blik in deze van liefde blakende ziel: „Gave God, dat ik in stukken gescheurd en voor de ingang der hel kon geplaatst worden, als een net, om de mensen te beletten zich er in te storten, zoals zij het dag aan dag op de lichtzinnigste wijze doen".

Deze Zuidamerikaanse Heilige, de roem der Predikbroeders, viert morgen haar feest. Dit feest moet op Curaçao des te groter zijn, omdat zij is de Patronesse van ons Apostolisch Vicariaat.

Mogen de gelovigen op deze dag in het biezonder bidden voor de geestelijkheid van ons Vicariaat. Voor de Priesters, waarvoor Zij, tijdens haar leven alles opofferde. Mogen op de voorbede van deze Dominicaanse Heilige de Dominicanen van dit Apostolisch Vicariaat worden heilige Priesters.

CURACAO.

KONINGINNEDAGVIERING 31 AUGUSTUS 1942.

Met het vaandel van het Algemeen Nederlands Verbond voorop zullen de schoolkinderen van het vierde leerjaar af tot en met de hoogste klas in een kleurrijke stoet en voorafgegaan door muziekcorpsen op de morgen van Maandag, 31 Augustus, opmarcheren naar het Fort Amsterdam om daar om 8 uur een zanghulde te brengen aan Zijne Excellentie den Gouverneur als vertegenwoordiger van onze geëerbiedigde Koningin, ter gelegenheid van derzelver verjaardag.

Ten gehore zullen worden gebracht: Wilhelmus, Hollands Vlag, Schoon is de West en Nederland zal herrijzen.

Deze zanghulde staat onder de beproefde leiding van Frater Canutus, het muziekcorps van Scherpenheuvel zal voor de begeleiding zorg dragen.

Na afloop is er een tractatie voor alle kinderen, die zal worden uitgedeeld op het voorplein van de Hendrik en Wilhelminaschool, waarheen zich de deelnemers in een stoet zullen begeven. Hierna gaan de kinderen van de 4e en 5e klas naar een gratis bioscoopvoorstelling in de theaters Roxy en West End, voor dit doel door de respectieve bioscoopdirecties welwillend beschikbaar gesteld.

Het Algemeen Nederlands Verbond heeft verder de organisatie van deze jeugdhulde in handen en treft reeds voorbereidingen voor een prettige middag later te houden in de maand September voor de deelnemers van de zesde klasse af, ter gelegenheid van de uitreiking der Neerlandia-prijzen.

DE PARADE.

Op 31 Augustus zal er in de Abraham de Veerstraat om 8,30 ur een parade gehouden worden voor Zijne Excellentie Doctor Petrus Albertus Kasteel, Gouverneur van Curaçao, vergezeld van Schout bij Nacht Robinson en Kolonel Rattan.

Als parade-commandant zal optreden de Kapitein der Mariniers L. Langeveld. Aan de parade zullen deelnemen: het muziekcorps der Militaire Politietroepen; een sectie Mariniers (w.o. Mariniers Kustbatterij); drie compagnieën Infanterie; een compagnie van het Amerikaanse leger en gemotoriseerde eenheden, bestaande uit enige motorrijwielen, een pantserwagen en enige tanks.

HULDIGING FRATER ANDREAS.

In verband met de examens werd de huldiging van Frater Andreas, die jongstleden Dinsdag zijn kloosterjubileum vierde, enige dagen uitgesteld. In intieme kring heeft deze thans vanmorgen plaats gehad. Hedenmorgen werd in de kapel van het St. Thomascollege een H. Mis gezongen door den Rector Pater Reginaldus Hofhuis O.P. De gezangen werden uitgevoerd door het Jongenskoor van het St. Thomascollege met de Fraters.

TEKORT AAN WATER.

De Directeur van de Landswatervoorziening verzoekt ons om het publiek erop te wijzen, dat er thans een zo ernstig gebrek aan water is, dat een tekort eerstdaags te vrezen is. De Directeur wil daarom nogeens de medewerking van het publiek vragen om toch zo weinig mogelijk water te gebruiken, daar anders de kraan enkele uren per dag afgesloten zal moeten worden, hetgeen een nog wanhopiger situatie zal zijn. Van heden af zal vooral worden toegezien op hen, die water verbruiken boven de gecontracteerde hoeveelheid.

Wij willen gaarne deze mededeling plaatsen en mede op de nede- en samenwerking van het publiek een beroep doen om erger te voorkomen. Gebruik zo min mogelijk water. Laat de kraan of de douche niet nodeloos lopen, maar doe zo zuinig mogelijk.

AALMOEZENIER SULLIVAN PREEKT.

Morgen, Zondag, zal Priester Ambrosius Sullivan, aalmoezenier van de alhier gelegerde Noordamerikaanse troepen onder de Hoogmis preken in de parochiekerk van Onze Lieve Vrouw van de Berg Carmel te Groot Kwartier. De Hoogmis vangt aan om 9,30 uur.

PAARD- EN EZELRENNEN.

Op 31 Augustus.

Ter gelegenheid van de verjaardag van Hare Majesteit de Koningin zullen er paard- en ezelrennen gehouden worden op het grote sportterrein van de paardenclub „Santa Rosa" te Santa Rosa. De rennen beginnen om 16.— uur. Op het veld is er overvloedig ruimte voor het parkeren van auto's. De toegang is voor iedereen vrij.

DE ARUBAANSE GASTEN KWAMEN.

Hedenmorgen arriveerden de padvinders uit Aruba, die Zondag en Maandag hier zullen voetballen. Pater Irenaeus Arnoud de Bruyn O.P. en vertegenwoordigers van de K.S.C. en de K.J.C. verwelkomden de gasten. Om 10.30 uur bezochten de padvinders Zijne Excellentie Doctor Petrus A. Kasteel.

Zondag 16.30 uur spelen de gasten het wisselbekerwedstrijd tegen het K.S.C.-elftal, Maandag, 31 Augustus spelen zij tegen Jong Bonaire om 16.30 uur. Beide wedstrijden worden gespeeld op het terrein van de Katholieke Sportcentrale op het Rif.

NEDERLAND.

CHINEZEN VAN ROTTERDAM NAAR EEN CONCENTRATIEKAMP.

Uit een brief uit Nederland vernemen wij, dat de Chinezen te Rotterdam geweigerd hebben voor de Duitsers te werken. Een aantal hunner is toen naar een concentratiekamp gebracht.

(Wel pijnlijk is de vergelijking met Curaçao, waar land- en volksgenoten van deze dappere Chinezen om een paar centen bij hun toch al karige loon eveneens in een 'internerings'-kamp worden vastgehouden.)

Bij de dood van Professor Hendrik Bolkestein.

en cultuur-beschouwing van de Duitsgezindheid bij Nederlandse academici, waaraan Bolkestein niet mee deed.

Professor Hendrik Bolkestein, hoogleraar aan de Rijksuniversiteit te Utrecht is gestorven. Het nieuws was te verwachten, maar zoals bij een dierbare stervende, die in lange doodstrijd wegteltoogt, komt het einde nog steeds onverwacht en even smartelijk om het verscheiden en het gemis. Want hadden de overweldigers hem niet vrij spoedig na hun overval afgezet en naar een concentratiekamp gesleurd? En wie op de leeftijd, dat hij de hoogleraarstoga overdragen wil aan een ander, zou de ellende van een concentratiekamp kunnen doorstaan, waaronder zoveel jongere, sterkere, levenskrachtiger mensen bezwijken?

Bolkestein dood.

Het wordt eenzaam om ons.

Met hem is weer iemand aan het strijdende en lijdende Nederland daar aan de brede riviermonden ontvallen, beter nog ontrukt wiens aanwezigheid reeds, om zijn verleden, luide protesteerde tegen onrecht en geweld, en een garantie betekende voor de toekomst in de ogen van millioenen.

* * *

In 1877 werd hij te Amsterdam geboren en groeide op in een huiselijke kring, waar — zoals hij in de colleges soms niet zonder weemoed zeide — dagelijks uit de Bijbel werd voorgelezen.

Zijn studententijd, die in 1896 aan de Amsterdamse Universiteit begon, was niet met rozenbladen bestrooid. Harde arbeid naast harde studie. Geneigd tot wijsgerige bespiegeling, melancholisch en een zwerver in zijn diepste wezen — zo kende ik hem sedert 18 jaren tot op 5 Mei 1940 — rees in hem godsdienstige twijfel. Alles werkte aan zijn innerlijke vorming mede. Vooreerst de studie der classieke letteren en wijsbegeerte, die in de miskenning der steeds meer oppervlakkige en gemakzuchtige mensheid deelt. Maar zijn niet bijna alle denkers — welk wetenschap zij ook beoefenden — gevormd in deze school? Of steunen soms niet de beginselen van zelfs de modernste theorieën en dwalingen op historisch gebied als Hegels historische tegenstellingen, Nietzsche's Uebermensch, èn de bloed- èn bodem theorie op deze studie. Een gevoelige natuur als die van Bolkestein kon niet onverschillig staan tegenover het zich steeds spitsende protestantisme, dat zwaar te lijden had onder de schokken van 19e eeuwse philosophie en theologie, die sterk onder Duitse invloed stond.

Van het protestantse réveil, dat hij theologisch en politiek verenigd zag in de figuur van Abraham Kuyper, aanvaardde hij het eerste niet, omdat hij het tweede verwierp. Het staatkundige element, dat hij met lichte ironie in zijn latere colleges zou typeren met: de theorie der kleine luiden, voldeed hem niet.

Van het Katholicisme heeft hij nooit grondige studie gemaakt. Deze idealist moest terecht komen in het toen pure socialisme, dat zich organiseerde, versterkte en zich als levensbeschouwing ging opdringen aan jonge idealisten.

Daarbij kwam zijn harde jeugd — vooral om de geestelijke strijd — in Amsterdam, dat in die tijd uitgroeide tot het middelpunt van intellectuele en sociale activiteit.

Door zijn uitnemende studies, vooral op het gebied van het sociale en religieuze leven in de oudheid, kreeg hij de studiebeurs van het Nederlands philologisch-archaeologisch studiefonds.

Dat is geen gunst die met achterbakse konkelarijtjes kan bemachtigd worden, ook niet de prijs voor straatsteenharde stommiteit, en copieerlust des dagelijksen „wetens", maar voor stoere arbeid, originaliteit en toekomstige verwachtingen.

* * *

Dit fonds wil een student in de gelegenheid stellen zijn kennis en ervaring in den vreemde te verdiepen. Bij de keuze van zijn reisdoel volgde Bolkestein de geestelijke en intellectuele traditie, die zó in Nederland sedert 1815 gegroeid was en die men met de lessen van leermeesters meekrijgt.

Over de oorzaken en de opbouwende elementen dezer traditie, waaruit millioenen Nederlanders wreed zijn wakker geschud en waarvan enkele schelmen, zichtbaar en onzichtbaar, partij hebben getrokken, kan voorlopig gezwegen worden. **Maar deze traditie was — voornamelijk in de leidende bovenlagen — tot 10 Mei 1940 germaans, duits.**

Voor de classieke letteren en wijsbegeerte was het in ons land zeker zó.

Het is een merkwaardig feit, dat deze studie tot op de huidige dag het peilglas vormt van de stand eener cultuur is. De belangstelling daalt bij vermaterialisering van het leven, nationale futteloosheid en uitputting. Zo werd na de 30-jarige oorlog (1618 — 1648) in Duitsland zelfs op de Jezuïetencolleges het Grieks afgeschaft. Maar in de 18e eeuw met de schoenmakersjongen — Professor Winckelmann, in de 19e en 20e eeuw met Boeckh, Niebuhr, Heyne, Mommsen, Wissowa, Von Wilamowitz, Nietzsche, Eduard Meyer, Schliemann Dörpfeld en Keizer Wilhelm II, die voor de Archaeologische parade en Waffenglanz zorgde, herstelde het zich.

De mooie en goedkope leerboeken waren de reizende tentoonstellingen met welgevulde, schoon opgemaakte vitrines van Duitse grondigheid en Duitse wetenschap.

Het laatste ontken ik het minst. Het internationale wezen van de Wetenschap en het eerste misken ik niet, al weiger ik de monopolie-pluim erop te steken, **zo als de gangbare Nederlandse opinie deed, die ook alleen maar Duitse, Duitse en Duitse boeken kende en gebruikte.**

Bismarck bedoelde het zó toen hij zeide: Holland annexeert zich zelf. Maar het volk, dat zijn de millioenen, die ginds lijden, heeft daaraan geen schuld.

Bolkestein volgde in Berlijn voornamelijk de colleges van Eduard Meyer, den schrijver van dikke verzamelwerken in een soms onleesbare grondige stijl en zonder begrip voor het Christendom en de vroege Middeleeuwen. De profeet van het toeval in de geschiedenis.

In 1906 promoveert hij op een proefschrift: De colonatu romano ejusque origine. In de behandeling van de agrarische wetten toonde hij zich meteen de Bolkestein, die hij altijd is gebleven: geleerd, met diep menselijk gevoel. Van 1907 tot 1915 was hij leraar in de Oude Talen en Geschiedenis aan het Haags Gymnasium, terwijl hij in 1911 een privaat-docentschap aan de Amsterdamse Universiteit waarneemt. In 1915 werd hij buitengewoon en in 1916 gewoon hoogleraar in de Oude Geschiedenis aan de Rijksuniversiteit te Utrecht.

* * *

De rede, bij zijn ambtsaanvaarding, uitgesproken, was de consequente uitbouw op zijn proefschrift en liet niemand in twijfel over zijn gedachtengang. Socialistisch, richtte hij daarin een heftige aanval op den Duitsen Hoogleraar Richard von Pöhlmann, die een geweldig dik boek, met veel uitroeptekens, had geparaSteerd over het sociale vraagstuk in de Oudheid en overal en overal de eerste verschijnselen van het latere socialisme —dictatuur van het proletariaat, verdeling der productiemiddelen enz. — constateerde.

Al zijn de algemeen menselijke gevoelens van de armen en verdrukten steeds dezelfde, toch is er een wezensverschil tussen de sociale oproeren in de oudheid en de stoten in de moderne arbeiderswereld, vooral zoals die gedacht worden volgens Marx en Lenin.

Daarop volgde een werkje in de serie van de Volksuniversiteitsbibliotheek: Hellas' economische bloei in de 5e en 4e eeuw, dat gedeeltelijk steunde op het brillant journalistieke werk van Zimmern: The Greek Commonwealth.

Opvallend in beider werk was het bijna afwezige contact met de archaeologie, terwijl Bolkesteins mening over de Helleense Vrouw een storm van verontwaardiging ontketende.

Daarna publiceerde hij in Duitsland een prachtige studie die niet alleen geldt als de vrucht van geleerde verdieping en rijpe eruditie, maar ook als model: Commentaar op een der karakters (de bijgelovige) van Theophrastus. Zijn rectoraatsrede in 1935 bracht weder opschudding: Over de val van het Westromeinse Rijk, waarin hij nderdaad toonde hoe hij nog geheel vastlag in de theorie van Meyer en Mommsen, **en niet begreep hoe het jonge Christendom niet vijandig stond tegenover de antieke beschaving, maar wèl tegenover het antieke paganisme.**

Na publicaties van redevoeringen in de Koninklijke Academie van Wetenschappen te Amsterdam, waarvan die over de gastvrijheid de bekendste is, smaakt hij het genoegen in druk te zien, zijn grote levenswerk over de antieke weldadigheid: Die Wohltätigkeit im Altertum (de weldadigheid in de Oudheid), waarin hij terecht hard uitvaart tegen het moderne, zelfgenoegzame „beweldadigen", officieel en harteloos.

Talloze redevoeringen hield hij op leraarsvergaderingen. Bovendien bekleedde hij hoge functies in de intellectuele leiding der moderne arbeidersbeweging. Met zijn penetrerende blik volgde hij de stromingen daarin, waarvan hij getuige aflegde in een schitterende bijdrage voor de Herdenkingsbundel, bij het overlijden van den socialistischen dichter Adama van Scheltema.

Toen Duitsland zich keerde tegen bepaalde intellectuelen, dezen vervolgde en verbande, was hij een der eerste initiatiefnemers, voor het felle academische protest en vormde hij een comité om deze ballingen te ontvangen en...... op de hun passende plaats buiten ons land onder te brengen. Honderden geleerden, die thans in vrijheid hun wetenschap beoefenen, hebben dàt aan hem en enkele andere Nederlanders te danken, die deze daad van hoog besef van wetenschap en menselijkheid, bekochten met concentratiekamp als hij en dood.

* * *

Professor Bolkestein heeft een opvallende rol gespeeld in wetenschappelijk en sociaal Nederland. Hij stond voor de zware taak de studie der Oude Geschiedenis modern te organiseren. En hij heeft dit niet alleen gedaan, maar tevens het vak opgevoerd tot een ongekende hoogte. Technisch-wetenschappelijk was hij sterk verwant aan de Duitse werkwijze, maar nooit is hij daardoor geabsorbeerd, zoals het velen bewust of onbewust verging. Schamper kon hij zich op zijn colleges uitlaten over ras- en bloedbodemtheorieën, ofschoon het zwakke contact met het wetenschappelijk, historisch bodemonderzoek hem belette in te zien, welk een vernielende invloed deze germanisten te ontzent hadden, die de historische grondslagen van ons land omkeerden en zelfs in 1938 te Groningen durfden voor te stellen, om het terpenonderzoek als Westgau administratief in te delen bij Duitsland! En deze mensen hadden de officiële troeven!

Bolkestein, waar is uw erfdeel en dat van uw leerlingen?

Brillant was zijn woord, helder zijn verklaringen, meeslepend waren zijn betogen.

Nooit verloor hij het verband met latere tijden uit het oog, waardoor de studie der Oude Talen en Geschiedenis begon te tintelen van leven. Oude Talen, dode talen; het klonk zijn leerlingen paradoxaal, ook al van de werkwijze en belangstelling, die ze meekregen en die ze konden toepassen voor onderzoekingen ook op ander historisch gebied. Bolkestein maakte leraren. Hij snoofde en draafde voor zijn arme studenten, voor wie hij studiemiddelen opdook, waar hij kon, zonder persoonsonderscheid. Talrijke disertaties over armoede en rijkdom, over kapitaal en rente, over heiligheid en zuivering enz., weerspiegelen getrouw de zuivering van dezen promotor.

Het is onder Nederlanders zo ongeveer de gewoonte iemand met een andere overtuiging het verschuldigde respect te onthouden, ja om hem te kleineren. Naar het woord van den Katholieken Thijm, gericht aan den Protestantsen dichter Da Costa: Anch' io sono pittore — ook ik ben schilder, zijn dingen, die ons binden met den socialist en studentenvader Bolkestein, met den humanist Bolkestein, maar de diepere grondslagen zijner philosophische geschiedbeschouwing zijn ons vreemd. Sterk voelde hij om zich heen het antagonisme tussen christelijke theorie en practijk. En stond hij daarin alleen? Een andere oplossing kon hij daarvoor niet vinden, dan in zijn philosophie. Toch eist het lijdende proletariaat eenheid.

Er is een Bolkestein, dien wij niet gekend hebben, die na de 10e Mei, Hij heeft geleden. Een lijdend mens staat zó dicht bij den Christus. En daarom rust hij in Vrede.

[Bovenstaand „In Memoriam" werd geschreven door een Katholieken oud-leerling van Prof. Bolkestein, wiens naam wij geheim houden ter bescherming van de betrokken families. — Redactie Amigoe].

Na een kortstondig lijden heeft het den Heere behaagd tot zich te roepen, onze geliefde echtgenote en moeder

Louise L. H. Kent-Oliviera

De ter aardebestelling zal hedenmiddag 5 uur plaats vinden van uit het St. Elizabeth's Gasthuis.

Curaçao, 29 Aug. '42 E. Kent & Kinderen.

- COMITE NEERLANDS VRIJHEIDSDAG -

Nationale Avond op Maandag, 31 Augustus a. s. in het theater ROXY om half negen precies

ter gelegenheid van den verjaardag van

H. M. Koningin Wilhelmina

EENHEID EN ORANJE

Rede door den Heer W. MEIJER.

3617

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Panama:** In de afgelopen nacht overleed aan chronische bronchitis Dr. Belisario Porras, die driemaal President van Panama was. De oud-President was 85 jaar oud.

— **Tsjungking:** Gemeld wordt, dat de Chinese troepen hun greep hebben versterkt op het pas heroverde vliegveld van Tsjuhsien, van waaruit de vliegtuigen der Verenigde Landen Japan eens zouden kunnen bombarderen. Veldberichten zeiden, dat de Chinese winsten werden behaald door het verzwakken van de Japanse garnizoens tengevolge van Tsjuhsien in het Westelijk deel van de provincie Tsjekiang binnen een afstand van 3½ uur vliegen voor een bommenwerper aan Tsjang Kai Sjek het beheer heeft gegeven over 350 kilometer van de 725 kilometer lange Tsjekiang-Kiangsi spoorlijn.

— **Moskou:** Het Russische middagcommuniqué deelt mede, dat de Russische troepen verschillende vijandelijke tank-aanvallen en tegenaanvallen ten Noord-Westen van Stalingrad hebben afgeslagen en de Duitsers hebben teruggeduwd. In een andere sector zouden felle gevechten gevoerd worden tegen vijandelijke tanks en gemotoriseerde infanterie, welke diep in de Russische defensies waren doorgedrongen. Bij dit gevecht verloren de Duitsers ook hevige verliezen in manschappen en materiaal.

— **Londen:** Een communiqué van de Britse Admiraliteit meldt, dat Britse duikboten in de Middellandse Zee een grote tanker en een groot voorraadschip tot zinken hebben gebracht. Nog 3 voorraadschepen werden getroffen, doch het is niet bekend of deze gezonken zijn.

— **Moskou:** Stalingrad is omgezet in een defensie-fort, terwijl het Rode leger vastberaden tegenaanvallen deed van zijn onwrikbare linies. Aan het Centrale front liep het massieve Russische tegenoffensief het vliegveld van Rzhev onder de voet. Overal, van de modder bij Rzhev tot de wijngaarden van Mozdok diep in de Caucasus — gevaarlijk dicht bij de olievelden van Grozny — toonde het Rode leger een nieuwe kracht. Gemeld wordt, dat enkele Duitse eenheden ten Westen van Stalingrad omsingeld zijn en onder een vernietigende aanval staan van de Russische troepen.

De Film een Jeugdgevaar

door

Pater Michael Möhlmann O.P.

XI

GENEESMIDDELEN.

Nu dus het een en ander over de middelen, die aangewend worden, of kunnen worden, om het filmgevaar te bestrijden.

De moderne paedagogie wil positieve opvoedings-methoden, geen negatieve. Zij wil niet, dat men zich bepaalt tot verbieden: Gij zult niet!...

Met betrekking tot de film betekent een positief standpunt, dat men der jeugd goede films, goed uit moreel en opvoedkundig oogpunt, biedt. Een dergelijk louter positief standpunt, d.w.z. zonder negatieve maatregelen, is ten aanzien van de film onvoldoende. Want zelfs al zouden in elk opzicht goede films in voldoende hoeveelheid voor handen zijn, — iets wat op Curacao niet het geval is — dan nog zou uit de aard der zaak de trek naar de ongeschikte films blijven bestaan, en hiertegen zal alleen het verbod tot draaien, of tot bezoek ervan, een afdoende maatregel zijn. Bovendien moet het film-bezoek der kinderen, ook van de goede films, door verbod binnen redelijke perken gematigd blijven.

Nu is het niet gemakkelijk de grens tussen normaal en abnormaal filmbezoek scherp te trekken.

Maar wij kunnen met vrij grote stelligheid aannemen, dat eens per week teveel is, omdat dit reeds een uiting is van verslaafdheid, of in ieder geval voldoende, om verslaafdheid te veroorzaken. Wanneer mijn persoonlijke mening hier enige waarde mocht hebben, dan zou ik eens per maand voor de jeugd normaal willen noemen, omdat de film zulk een „intense" ontspanning voor kinderen is, dat ze altijd het karakter van „uitzondering" moet behouden.

Overigens is het met de positieve mogelijkheden op film-gebied, zoals gezegd, treurig gesteld, zeker hier op Curacao. Wat wel karakteristiek geïllustreerd wordt door de verklaring van één onzer huidige film-keurders, wiens woorden wij reeds eerder aanhaalden dat er nauwelijks twee films in een heel jaar op de markt komen, waarvan hij volmondig zou durven beamen: „Dat zijn kinder-films".

Een deels positieve, deels negatieve houding t.o.v. de film is de film-keuring.

Negatief, in zover zij schadelijke films weert.

Positief, in zover zij films voor de vertoning vrijgeeft, waartegen tenminste geen doorslag gevende morele bezwaren bestaan.

Dit middel is echter ter bestrijding van het flimgevaar allerminst afdoende.

1. Het keert zich niet tegen het kwaad van te veelvuldig bezoek.
2. De norm is: morele toelaatbaarheid, en die norm is te ruim, of te beperkt, voor de keuring van kinderfilms.
3. Men is geneigd met de minst slechte film vrede te nemen, ook al zou men er dan eigenlijk nog heel wat bezwaren tegen kunnen opperen. Maar er moet nu eenmaal een film voor de kinderen zijn. In dit verband is het interessant de opmerking te horen van een Commissaris van Politie te Hilversum:
„Toch is een commissie soms verplicht een film goed te keuren uit gebrek aan bepaalde motieven voor afkeuring, ondanks de overtuiging, dat het een slechte film is; dit betreft speciaal die films, die juist zo gevaarlijk zijn, omdat zij nooit laten zien, wat in strijd is met goede zeden, doch niettemin in staat zijn, dergelijke handelingen te doen vermoeden, ofwel films, welke een overdadige luxe of grove geldverspilling tonen en daardoor haat opwekken van de sjofelen op de laagste rang."
Wat de hier vermelde insinuerende, suggerende kracht van de film betreft, de filmkeurders moeten het gemoedsleven van een kind al heel goed kennen, om die invloed op zijn juiste waarde te kunnen schatten. De suggestie van de film is voor die volwassen keurder oneindig veel geringer dan voor het kind, voor hetwelk hij de film keurt.
Dit is een verschil, dat al heel wat vergissingen, en deze op haar beurt, al heel wat treurige ongelukken veroorzaakt hebben.
4. De keuring door een overheidsinstantie is altijd een zeker waarmerk een ijk op de doorgelaten film geplaatst, en deze omstandigheid heeft reeds veel ontgoochelingen bereid aan goed-willende, voorzichtige ouders, die op deze garantie vertrouwden, en die door een uiteraard „milde" keuring werden teleurgesteld.

Al deze middelen, die tot nu toe werden besproken, blijken onvoldoende. Zijn er geen andere? Het zou er inderdaad hopeloos uitzien, wanneer wij deze vraag ontkennend moesten beantwoorden.

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN: Za., Zo., Ma.:

Telegram Afdeling:

29.8: Hr. Bonzet, tel. 333, L. de Colignylaan 14.

30.8: Hr. Nukoop, tel. 832, Negropont 75A.

31.8: Hr. Schaap, tel. 353, Amalia van Solmslaan 4.

Shipping & Supplies:

29 en 30.8: Hr. De Vlieger, tel. 244, Bernhardlaan 10.

31.8: Hr. Meinster, tel. 304, L. de Colignylaan 20.

Scheepvaart Afdeling:

29 en 30.8: Hr. Pruis, tel. 299, Emmastad 14.

31.8: Hr. v.d. Harst, tel. 701, Emmastad 104.

Dok-afdeling: Hr. Van Hasselt, tel. 468.

Prot. Gem. Emmastad: Zondag 30 Augustus: Kerkdiensten 9.30 uur. Voorganger: Ds. C. Th. Steenstra.

Koninginnedag 1942: Mogen wij even het volgende in herinnering brengen:

Alle kinderen worden tussen 7.00 en 7.30 uur verwacht op het Groot Kwartier sportterriein vandaar met muziek van St. Cecilia naar het Beatrixplein. Auto-bezitters worden verzocht mede te helpen met het vervoer naar Groot Kwartier. Parkeren voor bezoekers van Beatrixplein ten Oosten van het Hofje. Hoewel voor de kinderen van 4 — 5 jaar geen formulieren zijn rondgebracht, zullen er ook voor deze kinderen spelen gearrangeerd worden. Hiervoor is een grabbelton aanwezig. De ouders worden gedurende de kinderspelen verzocht buiten het voor de kinderen gereserveerde gedeelte te blijven. In het hofje van Rio Canario is een bar met koele dronken aanwezig. De traditionele erwtensoep ontbreekt evenmin.

Gedurende de bijeenkomst voor volwassenen in de namiddag kan er niet in de nabijheid van het Beatrixplein geparkeerd worden. Parkeren ten Oosten van het hofje. De middagbijeenkomst is uitsluitend voor volwassenen, waar men dan ook iedereen verwacht. Zowel 's morgens als 's middags verleent St. Cecilia haar medewerking.

FILM

„Internationaal Eskader" (Cinelandia) symboliserend het gezegde: „Nooit hebben zo velen aan zo weinigen zo veel te danken gehad!" Geen kwajongensjournalistiek of plagiaatachtig, doch wel zeer doeltreffend gezegde van niemand minder dan Winston Churchill.

Dit ter attentie en geruststelling tot hen, die ook hier op het vinkentouw zitten! En dat er veel allesbehalve blinde Vinken op het touw en rondom de „Tower" zitten, behoeft gij niet zonder meer aan te nemen.

Daarvan kunt u zich persoonlijk overtuigen en op de hoogte stellen door deze uiterst actuele film te gaan zien.

Vinken van diverse gekleurd pluimage ziet gij, geïncarneerd door een escader van werkelijk jonge mannen, w.o. den Vliegenden Hollander. Echte „kerels" met echte Vrije Belgische, Deense, Franse, Helleense, Noorse, Poolse, Tsjechoslowaakse en tenslotte ook Nederlandse drijfveren.

„Uit alle landen der wereld kwamen zij naar Londen om hun vaderland en hun gedode familieleden te wreken; daarom namen zij dienst bij het Legioen der Dapperen!" Dit zeide de desbetreffende advertentie. Dat zeide ons óók deze film. Dit zult ook gij zeggen en zeggen ook wij. Ook dáárom willen wij besluiten met de aanhaling van deze gecomprimeerde tweede uitspraak over het „International Squadron", omdat zij op zulk een voortreffelijke en typerende wijze weergeeft: de quintessence, of eenvoudiger: de kern: „the film in a nut-shell', of andermaal eenvoudiger: de film in een notedop.

Ons Hoekje.

Dit zullen de Dames lezen.

HUISELIJKE FEESTEN.

Verjaardagen der kinderen.

Er leven in de herinnering van volwassen mensen tal van gebeurtenissen, die het ouderlijk huis voor hen zo onvergetelijk hebben gemaakt. Kerstfeest, Pasen, in het biezonder, maar niet minder de verjaardagen, die Moeder tot zo'n feest wist te maken. Keurig opgesteld staat in een hoek een tafeltje, waarop al de geschenken liggen, die heus niet kostbaar behoeven te zijn om menige hartewens te vervullen. 's Middags heeft Moeder beloofd, mag er kinder-visite zijn, natuurlijk op een vrije middag, want die is zo heerlijk lang! De kamer is versierd met slingers, want dat verhoogt de feestvreugde en al de lekkernijen staan op het buffet op kleine schaaltjes, evenals de onmisbare glazen limonade met rietjes. Meestal zullen het klasgenootjes zijn, die op kindervisite komen, doch indien niet alle kinderen elkander kennen, is het beter, dat men hen eerst wat onderling kennis laat maken en zich wat op de achtergrond houdt.

De verschillende spelletjes moeten onder leiding geschieden van een volwassene en moeder is hier natuurlijk onmisbaar. Afwisselend zullen de kinderen spelletjes doen, waarbij zij nu eens in beweging zijn, dan weer rustig aan tafel geschaard zijn en o.m. raadsels oplossen, kleuren raden en andere bekende spelletjes. Als grote verrassing komen de prijzen, b.v. na pandverbeuren, of wel het geblinddoekt knippen van kleine pakjes, die aan een gespannen touw zijn opgehangen. Heel aardig vinden ze een stoelendans en wat ook zeer geschikt is voor een koffietafel, zijn de pistaches met verschillende mutsen, waarbij de pret ten top stijgt.

Het beste is, dat de kinderen voor het einde van het feest rustige spelletjes doen, waardoor ze veel minder verhit en opgewonden naar huis gaan.

Tenslotte nog een woord over de versnaperingen, die steeds eenvoudig gehouden moeten worden. Ieder kind moet b.v. niet meer dan een klein gebakje of een klein stukje taart hebben, en dan liefst niet te zware, want door de opwinding geraakt de maag van menig kind gauw van streek. Er zijn zoveel lichte dingen uit te zoeken, dat men alles wat zwaar is beter kan vermijden en kinderen zijn gauw tevreden.

Het is voor kinderen van veel meer waarde, indien zij op deze wijze thuis hun verjaardagen vieren dan buitenshuis. Tegenwoordig gebeurt het maar al te vaak, dat een moeder zich verplicht gevoelt als haar kind jarig is, ander kinderen terug te vragen en hen inviteert naar de bioscoop te gaan. Inderdaad veel gemakkelijker, omdat men dan thuis de „last" niet heeft, doch de echte gezellige spheer van een verjaardag thuis is niet aanwezig. Trouwens dergelijke invitaties geven vaak onaangename ogenblikken in gezinnen, waar ouders bioscoopbezoek voor hun kinderen niet gewenst achten.

Huiselijke feestjes betekenen inderdaad veel voor kinderen, en zijn lichtpunten, die nog lange jaren later een reflex kunnen geven.

Hygiëne in het dagelijkse leven.

De huisvrouw zal er bij alles, wat zij doet steeds op bedacht moeten zijn, rekening te houden met hygiënische eisen. Meermalen doet men uit sleur of uit onnadenkendheid dingen, die met dit laatste in strijd zijn, soms echter ook uit gemakzucht.

De keuken is een vertrek, waar de grootste zindelijkheid betracht moet worden en meermalen ziet men hier de bestofte schoenen afborstelen, zelfs kleren, in plaats dat men zich de moeite getroost dit even buiten te doen.

Alle levensmiddelen en wel in het biezonder worst en vleeswaren moeten in papier verpakt zijn, dat óf verfvrij, óf ondoordringbaar is. Afgezien van het feit, dat vet papier er weinig smakelijk uitziet, is het ook uit hygiënisch oogpunt bezien verkeerd, om reeds eerder gebruikt papier nogmaals te benutten voor eetwaren.

Een aangewende doch ongetwijfeld verkeerde gewoonte is het proeven van lepels, die men later weer gebruikt voor het roeren in pannen. Men kan op deze wijze ziektekiemen overbrengen op de overige gezinsleden. Nog meer slechte gewoonten? Zeker, nog vele andere, geeft uw ogen maar eens de kost, let op uw omgeving, doch in de eerste plaats op uzelf.

Herhaaldelijk ziet men mensen, die vingers met de lippen vochtig maken, indien zij in een boek bladeren, waardoor de bacillen, die zich in de mond en het speeksel bevinden, overgebracht worden op het papier. Even verkeerd is het vochtig maken met de tong van brief-omslagen en postzegels, omdat men niet weet, wie deze in handen gehad heeft. Spelden en allerlei andere dingen worden zonder nadenken tussen de lippen genomen, terwijl vele kinderen de gewoonte hebben, als zij buiten wandelen of spelen, om te kauwen op bloemenstengels, gras, enz. Meermalen zijn vergiftingen het gevolg hiervan.

Kleine puistjes, zweertjes, brandblaren worden met een naald doorgeprikt, zonder dat deze vooraf gedesinfecteerd is, terwijl men hen daarna met de vingers uitdrukt, waardoor infectie kan ontstaan.

Een weinig nadenken kan vele fouten op dit gebied voorkomen en hiermede de onaangename gevolgen.

DE AMIGOE-RECEPTEN VAN DE WEEK.

Vleessoep (Sopp'i carni).

Men maakt 1 pond soepvlees schoon en brengt het in 1½ liter water met wat zout aan de kook. Na enige tijd schuimt men de soep voorzichtig met een schuimspaan af en laat haar nog anderhalf uur doorkoken. Daarna voegt men enige aardappels toe (2 à 3), wat soepgroente, wat dunne vermicelli, en eventueel, indien men het toevallig in huis heeft, ter garnering, een paar stukjes pompoen en enige stukjes maïs-kolf. Na ± 20 minuten, als alles gaar is, voegt men één eetlepel rucu* toe en lemoen en eventueel nog wat zout naar smaak.

Verleden week is er een cardinaal misverstand in ons hoekje geslopen. Enfin, zo iets gebeurt als een Amigoeman zich op zijn eigen houtje op het gebied van een Amigoe-vrouw waagt!

Hoewel natuurlijk twee geheel verschillende recepten onder dezelfde naam, ieder op hun wijze zeer voortreffelijk kunnen zijn, zal toch iedere vrouw, en zeker als het één van haar „specialiteiten" betreft, haar eigen versie als een „nec plus ultra" beschouwen.

Iedere vrouw zal dan ook onmiddellijk begrijpen, welke gewaarwordingen één der twee vrouwen, die het beste kunnen koken op Curaçao, onderging toen zij háár versie van zure zult, een recept, dat al jaren, om niet te zeggen eeuwen in haar familie is geweest en van geslacht op geslacht is overgeleverd, en wat een grote vermaardheid, in de tot oordelen bevoegde kringen, in Nederland, genoot, plotseling vereenzelvigd ziet — door een man, notabene met Curaçaose zult — een voortreffelijk recept in zijn soort, maar **anders**, lezeressen, **anders**.

Het is ons dan ook een groot genoegen, u en vooral onze Curaçaose dames, in kennis te kunnen brengen met de Nederlandse (en in dit geval: Brabantse) versie van zure zult, een versie, die in haar soort de perfectie bereikt.

*Voor het gebruik van rucu, zie het recept van gestoofde vis.

Zure zult — hoofdkaas.

Men neemt één kalfkop, maakt hem goed schoon en haalt de ogen er uit. Vervolgens snijdt men hem in kleine stukken.

Dan zet men hem tezamen met één pond soepbeenderen en één pond soepvlees of klapstuk (niet in stukken gesneden, daar er anders gemakkelijk been-splinters in komen), een paar in stukken gesneden uien, wat salie, nootmuskaat, een paar kruidnagels en een paar peperkorrels (maar géén zout!), in 3 liter water op en brengt hem aan de kook, waarna men alles tezamen 6 à 7 uur laat trekken (op zeer laag vuur), tot de beenderen goed uitgetrokken zijn en het vlees van de beenderen afvalt. Wanneer zich onder het koken schuim vormt, moet men afschuimen. Het beste doet men nu, één soeplepel vocht op een schoteltje te doen en in de ijskast te zetten, als pro de bouillon voldoende stolt. Het zet men het schoteltje in het ij daar het dan minder tijd neem

Ondertussen neemt men het v de pan, zorgdragend, dat er zich beensplintertje in bevindt en percoleert (d.i. zeeft door een doek) men de kokende vloeisto beenderen, zodat men alleen de bouillon krijgt en wel ongeveer liter. Wanneer het méér is, moe nog wat indampen.

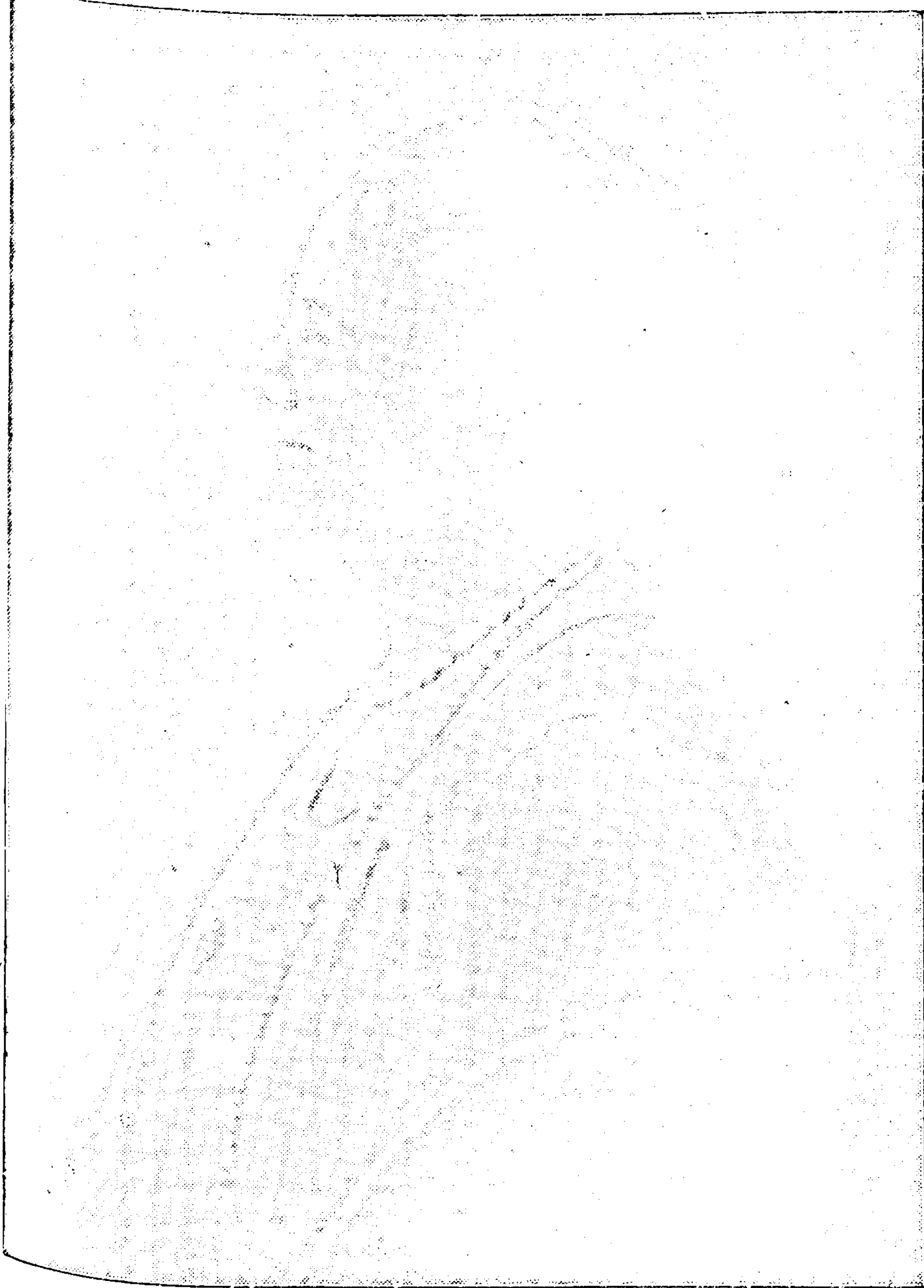
Daarna hakt men het vlees go (maar niet door een molen), snijdt men 4 Dillaugurken in kleine dobbelsteentjes. Verv perst men 2 flinke lemoentjes ui

Nu overtuigt men zich, hoe h de proef-bouillon staat en wacht tueel even tot die genoeg tijd gehad om te stollen. Is zij niet vo de stijf (als pudding of aspic), moet men de vloeistof nog wat i pen.

Daarna of, als de proef goed is, direct voegt men het lemoen de bouillon en een scheutje witte Nu laat men de soep in de ijsk koelen, tot zij begint te stollen mengt men het gehakte vlees gesneden augurken er door, zoda goed gelijk verdeeld is. Eventue men dan nog iets zout naar sma voegen. Dan giet men de ma een tevoren met koud water vo spoelde vorm of vormen en la daarna enige dagen in de ijskast st tot zij er uit zien als aspic of ge pudding.

Als men de zult gaat eten, sto hem als gelatine-pudding.

De niet-aangebroken, afge vormen kan men tenminste een goed houden, mits zij in de ijskast ven staan.

„Getrouw aan de traditie van Mijn Voorvaderen, heb Ik nooit anders gewild dan Mijn Volk te dienen door handhaving van het recht en bevestiging zijner vrijheden, door verzekering van ieders rechtmatige aanspraken op geestelijk en stoffelijk gebied. Gedragen door Uw liefde en trouw, zie ik Mij in die roeping bevestigd".

Proclamatie 20 November 1918.

Onze Landsmoeder

Wederom biedt 31 Augustus van dit jaar ons weinig aanleiding voor uitbundige feestvreugde of luidruchtige geestdrift.

In stille weemoed gaan onze gedachten uit naar de vorstelijke Ballinge, die haar 62e verjaardag weder in Londen viert. En dan voelen wij ons onweerstaanbaar gestemd tot ernstige bezinning en eerlijk gewetensonderzoek.

Wat betekent Koningin Wilhelmina voor ons, hier in Curaçao, nu in deze angstige benarde tijden?

Zij betekent voor ons nu meer dan ooit het symbool van het Vaderland: gebukt onder naamloos leed, vernederd door onverdiende smaad, maar met de glans in het oog van een smetteloos geweten, ongebogen in de overtuiging van onverflauwde plichtsbetrachting, fier in het onschokbaar vertrouwen op de komende afrekening en bevrijding.

Zo staat Zij voor ons. En als wij, Haar onderdanen, overmorgen Haar onze kinderlijke hulde willen brengen, als wij in ons willen verdiepen de dankbare waardering Haar te bezitten, als onze Leidsvrouwe, dan welt spontaan ons naar de lippen de vertrouwelijke aanspraak: „Landsmoeder!"

* * *

Moeder: door Haar verheven voorbeeld! Zo vertoonde Zij zich steeds voor Haar volk in het volle besef van Haar waardigheid als Vorstin der Nederlanden, alsof zij ons steeds een heilig zelfrespect en een hoog verantwoordelijkheidsgevoel wilde inboezemen voor het voorrecht Nederlander te zijn. Zij heeft biezonder iets van de grandezza, de natuurlijke waardigheid van de Oranjes. Zonder enige pose of inspanning, door heel haar verschijnen en optreden weet Zij spontaan ontzag en verering in te boezemen. De vorstelijke waardigheid ligt bij Haar in de adel van Haar persoonlijkheid; om te imponeren, heeft Zij geen schitterende hofstoet of fonkelende kroonjuwelen, maar evenmin een stram militair machtsvertoon of geësceneerde adoratie van slavengeesten nodig. Zij verafschuwt even grondig een banale popularitelt, waartoe in sommige andere landen een verkeerd begrepen democratie de heersers vaak neerhaalde tot het niveau van eigen gezichtskring, van prinsessen filmactrices en van prinsen sporthelden maakte. Hoe hartelijk medelevend met het wel en wee van de burgerij, bleef Zij toch door heel Haar persoonlijkheid hoog verheven boven al het „burgerlijke".

* * *

Landsmoeder door de rustige kracht van Haar leiding in nood.

Welk een weergaloze kracht in al haar eenvoud spreekt uit die historische Proclamatie van die rampzalige 10 Meidag. Hoe treffend is die oproep om onze plicht te doen, steunend op het allersterkste motief: „met die innerlijke rust en overgave, waartoe een rein geweten in staat stelt." Bij die woorden dringt onweerstaanbaar zich in ons op de vaste overtuiging, dat Zij diep heeft doorleefd en gevoeld de rust en de kracht, die een rein geweten ons in tijden van beproeving schenkt.

Landsmoeder, geheel biezonder door Haar moederlijke bezorgdheid door Haar fijnvoelend begrijpen van de noden en de zorgen Harer onderdanen.

Niet alleen het leed van de verdrukte kinderen in het bezet Moederland, maar ook de angst en onrust van ons hier, hebben Haar hartelijke belangstelling en diep medevoelen.

„Ik weet met welk een weemoed velen van u denken aan verbroken betrekkingen, hoe velen in onrust verkeren over het lot van geliefden, hoe velen treuren over smartelijke verliezen en vooral welk een leed door velen gedragen wordt over het wegvoeren in ballingschap van tarijken van uw nabestaanden en bekenden."

Landsmoeder, omdat Zij toonde door het hardste en zwaarste offer, hoezeer Zij Haar onderdanen liefhad. „Het is mijn taak leiding en vertrouwen te geven aan de Nederlandse strijdkrachten en aan de Nederlanders in de overzeese gebieden, die bereid zijn en verlangend elk offer te brengen voor de bevrijding van het Moederland."

Om deze taak te vervullen koos Zij vrijwillig de ballingschap. Maar wat moet dat Haar hebben gekost huis en land te verlaten, waaraan Zij met zo innige banden was verbonden. Met velen van Haar onderdanen koos Zij het harde en in tijd van nood zo bittere lot der troosteloze verlatenheid.

Hoe kort heeft voor Haar, na zoveel jaren van eenzaamheid de heerlijkheid geduurd van te genieten het nieuwe jonge leven om Haar heen: de klaterende kinderlach van de jongste Oranjespruiten.

Weer staat Zij alleen, geheel alleen, want Haar Schoonzoon Bernhard beschouwt Zij niet zozeer als Haar persoonlijken beschermer en gezel, dan wel als de Vertegenwoordiger van de Oranjes in de eerste linies van de strijd om Vrijheid en Recht.

* * *

Landsmoeder! voor ons zijt Gij in ons kleine, maar vrije gebiedsdeel, de personificatie van onze lijdende, gebiedsdelen in Azië en Europa. Het symbool van ons leed, maar ook het symbool van ons vertrouwen. Onrecht blijft in de ogen der massa toch steeds een abstract begrip, waarvan het pijnlijke langzaam afslijt in de sleur van het dagelijks leven. Maar als in dat onrecht de misdaad zich uitviert in satanische razernij en laagheid, dan neemt dat onrecht voor ons gestalten aan, die ons als een nachtmerrie blijven kwellen en de herinnering steeds brandend houden. Het vernielde Rotterdam!!...... maar daarnaast: Onze Koningin, onze Wilhelmina, voor wie wij uren vermoeiend wachten over hadden, om Haar even te zien en toe te juichen, nu belaagd in Haar eigen huis, opgejaagd als een stuk schadelijk wild, door een bende gedegenereerde schurken, het uitschot van het Nazie-gespuis.

Toen hebben we iets gevoeld van die wrange pijn, die P. C. Hooft zo ontroerend beschreef, waar hij Willem den Zwijger voorstelt als den Trojaansen held Hector, terzijde gestaan door zijn Andromachè Amalia. Als hij haar deze hartverscheurende klacht in de mond legt:

'k Hoor alle daeghs van versche doden
Gevelt in hol oft galerij.
Elk overlijdt aen eighe lóóden:
Maar aller koeghels moorden mij
Want ik mij elkmaels voel bezeren,
Als van een punt,
Die denk: op 't hoofdt met witte veren
Was dat gemunt".

Deze wonde zal blijven schrijnen en schroeien in het hart van ieder Nederlander, totdat de smaad is hersteld, totdat volledig eerherstel is gegeven aan de Hoge Vrouwe en aan heel het Nederlandse volk voor deze verachtelijke schanddaad. Dit beeld zal nooit worden vergeten. Dit beeld zal ons steeds weer manen tot uiterste krachtsinspanning, tot niets ontziende offervaardigheid, om het uur te verhaasten, waarop wij Haar weer veilig weten te midden van de dankbare jubel van Haar kinderen in Vrij Nederland.

Landsmoeder! Uw vertrouwen op ons hier zal niet beschaamd worden.

„Eeuwen zijn wij bij elkaar geweest. Daaruit zijn banden van genegenheid en waardering gegroeid, zo sterk dat zij ons thans wederkerig tot hulp en steun zijn. De Grondwet maakte de overzeese gebieden tot een onverbrekelijke eenheid en het is Mij een voldoening te ervaren, dat dit niet slechts een lege letter was. Gij hebt daaraan inhoud gegeven, zo goed, zo rijk, dat het een waarborg is voor een betere toekomst."

Zo heeft Hare Majesteit Haar vertrouwen in ons uitgedrukt op 24 Mei 1940.

En wij van onze kant beloven:

Zo zal het blijven, zo zal het groeien tot de eindoverwinning is bevochten.

Dit is onze belofte, dit is ons hartelijk gebed op deze 31e Augustus.

31 Augustus Neerlands Vrijheidsdag

Na de invasie der Duitse legers in ons Vaderland richtte Z.H. Paus Pius XII op 12 Mei 1940 de volgende woorden van deelneming en geestelijke bemoediging tot H.M. Koningin Wilhelmina:

„Met grote ontroering vernemen wij, dat Uwer Majesteits pogingen om de vrede te bewaren, niet in staat zijn geweest uw nobel volk te behoeden, om tegen zijn wil en rechten in de oorlog te worden betrokken. Wij bidden God, den oppersten Rechter over de toekomst der volken, door Zijn almachtige hulp het herstel van recht en vrijheid te verhaasten".

Wij, Nederlanders, wij weten, dat wij een rechtvaardige oorlog voeren, maar het zo juist aangehaalde Pauselijke telegram aan onze Koningin versterkt ons in onze overtuiging.

Wij hebben gecapituleerd, maar de strijd niet opgegeven en de vrije Nederlandse geest zal nooit capituleren.

Als wij dan een rechtvaardige oorlog voeren, waarom kan dan een rechtvaardige God zulk een grote onrechtvaardige ellende toelaten?

Laten wij bij Christus, Gods Zoon, het antwoord zoeken — dan krijgen wij geen menselijke opinie, die feilbaar is, maar laten wij de oplossing zoeken bij Christus, die de Weg, de Waarheid, het Leven is, want bij Hem vindt iedereen troost en een houvast — ook hij die in deze rampzalige, zorgelijke tijd op het punt staat te vertwijfelen.

Onze Zaligmaker Jezus Christus heeft ons niets verborgen gehouden. Hij heeft nergens de werkelijkheid van een Christelijk leven anders voorgesteld dan deze in waarheid zou zijn. Hij heeft de dagelijkse beproevingen niet minder hevig afgeschilderd dan ze zijn. Hij heeft niet gezegd, dat het nogal zou meevallen, dat het wel zou loslopen. Hij heeft ons klaar en duidelijk, zonder iets te verbloemen, op alle gebeurlijkheden voorbereid. Midden in ons dagelijks leven heeft hij een Calvarieberg opgeworpen en midden tussen ons in, tussen al de gewone dingen en belangen, waarmede wij in aanraking komen, het kruis geplant. En Hij heeft er bij gezegd „Wie zijn kruis niet opneemt, kan mijn leerling niet zijn".

Sommige mensen gooien alle Godsdienst over boord in een stemming van kinderachtige wraak tegen de Goddelijke Voorzienigheid. Zij blijven weg uit de Kerk, uit wrok en korzelige gebelgdheid. Christus heeft nooit aards succes beloofd aan Zijn volgelingen. Hij heeft nooit voorspoed gezondheid en wereldse vrede als lokaas voor deugd en godsdienst beloofd. Maar wel het tegengestelde: „Zij zullen u haten — zij zullen u vervolgen — ja, het uur komt, dat allen die u het leven benemen, zullen menen, een godsdienstige daad te verrichten. En ze zullen dit doen, omdat ze noch den Vader kennen, noch Mij. Maar ik heb u dit gezegd, opdat als het uur is gekomen, gij u herinneren zult, dat ik u het heb gezegd.

Wanneer de wereld u haat, weet, dat ze mij het eerst heeft gehaat. Een dienaar is niet meer dan zijn heer, een gezant niet meer dan hij die hem zond".

Aan deze woorden van Christus valt niet te twijfelen, voor verzachtende verklaringen zijn ze niet vatbaar, want Hij heeft het zelfs niet gelaten bij een simpele verklaring en voorspelling: Hij heeft in een onvergetelijke litanie de grote beproevingen van het leven opgenoemd in een reeks van zaligprijzingen. Zijn verklaring is getransporteerd in majeur: „Zalig zijt gij, als gij vervolging lijdt ter wille van gerechtigheid". Deze verklaring laat aan duidelijkheid niet te wensen over: vervolging, lijden, de offerzin der barmhartigheid behoren tot het wezen van het Christendom.

„Dit alles heb ik u gezegd" Te voren! voor dat het Christendom zielen gewonnen had. Hij heeft niet gezegd na afloop, nu na 2000 jaar, als een schrale troost, die luidt: „Dan zal het wel moeten zijn", maar voor de aanvang van dit gekruisigde leven „Ik heb het u gezegd.

Bij onze doop is het Heilig Doopwater in de vorm van een kruis over ons voorhoofd gegoten. Wij zijn tot soldaat van Christus gevormd met Heilig Chrisme op ons voorhoofd in de vorm van een Kruis en wij Christenen moeten ieder op onze manier gekruisigd worden — zij het door ziekte zij het door werkloosheid, zij het door verdriet, zij het door hongersnood, zij het door verraad, zij het door oorlog.

Maar de oorlog is toch een onrechtvaardige oorlog. Waarom doet God ons dan dat onrecht aan? Om dezelfde reden waarom O.L. Heer ten onrechte is aangeklaagd, onschuldig is verguisd, versmaad, bespuwd, gegeseld, schuldeloos gekroond met doornen en aan het Kruis genageld — dat was onrecht schreeuwend ten hemel om wraak. Ons wordt onrecht aangedaan, omdat Christus het voorspeld heeft — omdat wij volgelingen zijn van Christus. Dit is alles tegen de draad in volgens de mening van den niet gekerstenden mens.

Waar kunnen wij sterkte vinden om door te vechten, om het onrecht te verdragen? Doet als Christus: „Vader, indien het mogelijk zij, laat dan deze lijdenskelk aan mij voorbijgaan, maar niet mijn wil, maar Uw wil geschiede. Offer op aan God de afwezigheid van echtgenoot of zoon, die voor hun bevrijding doorvechten, offer op en neem aan als Gods wil uw rantsoenering op voedings- en kledingsgebied, mocht het moeilijk lijken, bidt dan om den Vertrooster, die ons gezonden is, dien wij ontvangen hebben, den Geest van wijsheid en verstand, van raad en sterkte, van kennis en godsvrucht en van vrede des Heren. Hij is het, die de tranen droogt, die sterk maakt en die recht zal zetten wat krom is.

HIER ZAL AMSTERDAM ZIJN VORSTIN WEER HULDIGEN!

DE STOEP

No. 7. AUGUSTUS 1942.

Enkele weken nadat de monographie van Jan Greshoff over Arthur van Schendel als zesde nummer van „De Stoep" is verschenen, ligt nummer 7 reeds ter bespreking gereed. Hier is de inhoud:

Luc. Tournier geeft een „Inleiding tot de litteratuur van Curaçao".

Frits J. van der Molen publiceert zijn reeds alom bekend geworden gedicht „Marie Pompoen".

Wim van Nuland vervolgt zijn reeks „Curaçaose portretten" met een stuk over Benita, het besje, dat ieder die in de Consciëntiesteeg te maken heeft, van aanschouwen kent.

Luc. Tournier geeft hierna enkele gedichten „Rotterdams viaduct", „Entourage om Rita", „Marie", „Strelen".

Herman Cornel (ware naam van iemand uit Oost Indië) geeft een gedicht „Prélude".

Frits J. van der Molen beschrijft dan in een journalistieke schets „Hier" het leven-van-alle-dags-leegheid op Curaçao.

R. van Haaren (een nieuweling als medewerker) schreef „Den Bron".

Luc. Tournier komt vervolgens met zijn klankrijke gedicht „Rood Bos".

George Seppen geeft een artikel met een Franse titel „Je me souviens".

J. de Waal (ook een nieuweling) publiceert twee gedichten „De Waanzinnige" I en II.

Herman Cornel komt nogmaals met „Meknès", een gedicht over een dorp in Marocco.

Paul Bromberg geeft een bladzijde „Hollandse schilders in New York".

Frits J. van der Molen volgt dan met een „Vers".

Jan Fransen (ook een nieuweling in „De Stoep"; deze naam is een pseudoniem) geeft een „Kwatrijn".

Willem Broosheuft, pseudoniem voor een van Curaçao's wijzen, publiceert een gedicht op „Johannes Dux".

Hendrik de Wit levert „Critiek".

en **George Seppen** luidt ten einde het Indische litteraire tijdschrift **De Fakkel** uit met een plastisch stuk „De Fakkel Geblust".

Het nummer is verlucht met vier tekeningen van de bekende Pools-Franse kunstenaresse **Mevrouw Andrée de Groot-Sobocka**, genaamd „Rugaanzicht van een vrouw", „Het zittend kindje", „Het zich wassend kindje" en „Het tekenend kindje".

Is dit een globaal overzicht van de inhoud van het blad, dat door een der medewerkers een „kwajongen" genoemd wordt in tegenstelling met het „gedegen, rustige en vooral **objectieve**, beschouwende en deftige tijdschrift 'De Fakkel'," wij menen, dat er in dit litteraire tijdschrift inderdaad enkele stukken verzeild geraakt zijn, die zowel om vorm als om inhoud misschien meer in de spheer van de dagbladjournalistiek thuis horen.

In de zevende Stoep treedt waarschijnlijk voor hem, die het blad opslaat, het Curaçaose portret van Wim van Nuland wel het eerst naar voren. Vorige schilderingen van dezen schrijver hebben doen proeven hoe goed het is te lezen hetgeen Wim van Nuland schrijft. Het is daarom wel een sprekend staal van de oppervlakkigheid des gemiddelden lezers, dat Wim van Nuland, wien zovele markante punten en zienswijzen eigen zijn, in publicaties, die hij onder andere, of onder zijn eigen naam, laat verschijnen, hierin niet door den gemiddelden lezer wordt herkend. Onderwerp van dit Portret is Benita, het besje, dat altijd in de buurt van de St. Annakerk scharrelt: „Benita heeft een vogelkop. De kromme snavel van haar neus springt zover naar voren, dat haar oude ogen moeite moeten hebben om het puntje te zien, te meer omdat ze altijd een donkergroene bril op heeft. Daar onder ligt haar mond diep en snibbig weggesneden en de geluiden, die eruit komen zijn als het krassen van een papegaai: dat is haar praten. Haar huid is blank, maar tanig en gelooid als van een mummie. Naast haar neus zit een wrat, die zo donker en groot is als een derde brillenglas......"

Wim van Nulands portretten zijn geen foto-techniek. Hij hanteert nog de ouderwetse tekenstift en zijn Portretten worden geen doodse fotografische reproducties, maar een gefixeerd levensspel. Het is het levensspel van den evenmens, dien wij elke dag ontmoeten, maar die in het alledaagse bijna steeds een fotografie blijft, van iemand wiens diepste zelf wij niet doorschouwen en in de regel zelfs niet bevroeden. Maar Wim van Nuland weet de bark „Condor" af te malen, zoals zij met slappe zeilen de gesperde kaken van de Fortmuren binnendrijft, Mon Désir aan het stuur: „Zijn gespierde armen staan als jonge bomen op het stuurwiel geplant en die vertellen ook verhalen: blauwe ankers en rode harten staan er op en koppen van jonge vrouwen uit de havens van Zuid-Amerika......"

Negen bladzijden telt dit plastische proza van Wim van Nuland, wiens ware indentiteit, naar het schijnt, nog steeds niet algemeen bekend is, zelfs niet op ons geheimenloze Curaçao.

Al het andere blijft hier beneden. Aan proza staan er nog in de „Inleiding tot litteratuur van Curaçao" door Luc. Tournier, een stuk dat met evenveel élan geschreven is als zijn gedichten. Het artikel behandelt enkele bundels van Curaçaoënaars, die in het Spaans verschenen zijn en wijst op de grote betekenis van de Jaja, de vrouw, die in de oude Curaçaose families de kinderen verzorgde en door wie het Papiament in alle kringen van onze Curaçaose bevolking de voertaal werd.

In zijn gedichten is Luc. Tournier even gecompliceerd als in het dagelijkse leven. Zowel inspiratie als dichterlijke visie als het vermogen deze in taal te binden, moet men Luc. Tournier toegeven. Maar misschien omdat hij teveel gedachten in weinig woorden wil comprimeren, is het resultaat soms wel heel ingewikkeld. Een uitdrukking „clarinetbomen" voor hoge, slanke bomen, zal zeker niet ieder bij eerste lezing begrijpen.

Onze conclusie omtrent Luc. Tourniers gedichten kan slechts luiden, dat de uitwerking niet geheel adaequaat is ten opzichte van de steeds sublieme gedachte, die men bij elk gedicht aanwezig weet.

Hier is een voorbeeld van Luc. Tournier op zijn best:

ROTTERDAMS VIADUCT.

De Bloemenmarkt naast het snel'
verkeer
onder hetzelfde licht. Bukken!!
En zonder ongelukken
is het snel' verkeer
in het blauwe gat
onder het viaduct.

Ik heb nog nooit zoveel kippen
bij zoveel méér gekakel, gezien.
En ook, de honden scheler zien
dan anders tegen kippen,
in een ander gat
onder het viaduct.

't Is waar de stad nedrig bukt,
naast waar schone vrouwen wonen
met peignoirs en gevertde konen,
de trein aanraast en slaat
zijn donderende haat
onder het viaduct.

Nieuwe dichters zijn Herman Cornel, Jan Fransen en J. de Waal.

Herman Cornel is goed. Hier is een van de twee gedichten, dat van hem is opgenomen:

MEKNÈS (dorp in Marocco).

Omhels en kus mij
g'lijk 't rosig licht
strijkt langs de tenten,
leg mij de palmen
van Uw handen
om mijn gezicht.

Wees wild
gelijk de avondwind,
die 't zand strijkt in een werveling
van grijzen veren;
omhels en kus mij
en verlaat mij niet,
tot 't rosig licht
strijkt langs de tenten.

Jan Fransen is een felle geest, wien — zoals allen weten, die hem kennen; en wie is dat niet? — woordenrijkdom eigen is. Dat hij in staat was een quatrijn van 32 woorden te schrijven, zo fel, zo scherp, zo vrouwt van verlangen naar een echt katholiek kolonisatie-motief en zo echt vaderlandslievend bij het horen van de 15 Chinezen, die in een van de voor geallieerden op Curaçao opgerichte interneringskampen werden neergeschoten, wekt een verbazing, die alleen overtroffen wordt door de nog grotere verbazing, dat de censuur dit gedicht heeft doorgelaten. Jan Fransen beperkt zich nimmer in zijn woordenvloed en daarom geloofd men niet, dat hij zo vaak De Waarheid spreekt, neen dondert. Nu hij zich heeft weten te beperken is hij — om het versleten cliché te gebruiken — de meester, die zich in de beperking toont.

KWATRIJN.

Genadig God, aanschouw ons in deez'
bittere noden,
De Satan schijnt weer uit de Hel
ontboden
door zijn beruchten maat, den
Specerijengeest
't Is niet de eerste keer dat zij
Chinezen dooden.

Dit kleine dichtwerk is een van de beste stukjes uit de Zevende Stoep.

J. de Waal heeft een vers ingezonden „De Waanzinnige", dat zeker goede qualiteiten heeft. Laten wij hopen, dat van dezen dichter nog meer verzen zullen worden opgenomen.

Frits J. van der Molen publiceerde twee gedichten en een stuk proza. Zijn „Marie Pompoen" is een handig dichtwerk, niet zo diep, maar fel en raak, waarin de schrijver het openluchtbordeel van Curaçao maar al te plastisch beschrijft. Maar uit de achtergrond van dit gedicht spreekt toch dezelfde stem als uit „Vers", dat op blz. 40 van dezelfde Stoep staat gedrukt:

Hij leeft hier als een vreemde man.
Hij kan niet wenen en hij kan
niet zeggen waarom hij hier zó leeft:
Ziet hoe zijn lichaam schokkend beeft!
Men tart hem om een vreemd pleizier
en sart hem met: „Jij hoort niet hier"
en als een knecht zegt hij dan: „Ja".
„Ik kan niet anders, hier ik sta!"
Hij knikt en glimlacht als een nar.
Het leven is wel bar voor hem, te bar.
Hier gaat hij hopeloos ten onder.
Zijn leven had nooit licht en, zonder
in voorspellingen verward te raken,
zal hij een einde aan zijn leven maken
in een verscholen baai, hier ver
vandaan.
De haaien zullen komen en weer gaan.

Van der Molen is de Dichter — en van de vaste Stoep-schrijvers niet de minste — die in zijn werk geen uitkomst vindt dan...... den Dood.

In zijn proza-stuk „Hier" schildert Frits J. van der Molen de verveelde alledaagsheid van de Curaçaose monotonie op zulk een wijze, dat het tintelt van leven.

Dit stuk, zo al geen hoge letterkunde, is een meesterstuk, waarin heel Curaçao's gewoonheid toch buitengewoon wordt.

R. van Haaren heeft een mooi stuk geschreven over een zwerver in welk stuk de Moeder evenwel de hoofdpersoon is. Moeder heeft den verdoolde op haar sterfbed doen zweren elk Kerstfeest door te brengen bij een broer, die Capucijner broeder is. De Zwerver doet het en als hij eenmaal weg blijft, weet de monnik, dat zijn broer „naar een beter en schoner stalletje is gegaan, waar zijn moeder hem wacht...... zijn moeder die veertig lange jaren hem deed komen naar dit oude kerkje en die van haar graf uit hem behoedde verloren te gaan." Deze Zwerver is voorwaar niet de eerste of de enige, die door het gebed zijner moeder is zalig geworden.

Resten tenslotte nog twee prozastukken van George Seppen en Paul Bromberg. Seppen schrijft over Canada en de valse propaganda, die het souvenirs bedreven wordt. Het zal voor de heren propagandisten van het Rockefeller-Center aangenaam zijn ook te lezen over „het saamgeraapte dilettantisme van sentimentele warhoofderij, waar klompen en vals Delfts blauw met Urk, Volendam en Marken dooreengesmeten zijn" en hetwelk niet Nederland is. Paul Bromberg bespreekt Jan Hoowij: het is slechts te betreuren, dat dit artikel niet geïllustreerd is, en dat thans de mooie tekeningen van Mevrouw de Groot zijn opgenomen, die buiten elk verband tot de inhoud staan. Overigens kan men beter geen kunstreproducties opnemen, als de cliché's zo slecht zijn als de vier in de Stoep nr. 7. Spijkerkoppen, vlekken, pikkels, klodders, vegen, witte stukken en vale vlekken vormen geen prettige aanblik op deze fraaie tekeningen, die natuurlijk als lijncliché hadden moeten worden geclicheerd zonder de vies-grauwe achtergrond. Wie Mevrouw de Groots werk van nabij gezien heeft, moet huiveren bij de smaad haar aangedaan door dit soort reproductie-werk.

De Stoep is klein, maar haar belangrijkheid is evenredig met de belangrijkheid van de kleine West-Indiën, die Nederlands naam hoog moeten houden. Is dit aller taak, zeker niet het minst die der schrijvers. Nederland heeft Curaçao nooit veel van de Nederlandse cultuur laten profiteren, zodat het Engels hier een taal is, die misschien beter en zeker vaker verstaan wordt dan de eigen moedertaal van ons koninkrijk. Zouden wij dan ook een wens mogen uiten, dan is het deze: dat het echt-Curaçaose element in dit Nederlands letterkundige tijdschrift meer en rijker vertegenwoordigd worde.

De grote belangrijkheid van de Stoep zou hierdoor nog in omvang winnen.

ARUBA.

ALGEMENE UITNODIGING.

De Heer Cornelis A Eman schrijft ons:

Het Oranje-Comité heeft uit zijn midden een Commissie benoemd, die zich belasten zal, ter gelegenheid van de twee en zestigste verjaardag van H.M. onze geëerbiedigde Koningin, een huldebetoging te organiseren, waaraan de gehele bevolking van Aruba zal deelnemen, demonstrerende Rijkseenheid en Trouw aan het Vorstenhuis.

Deze demonstratie heeft de Commissie gedacht in de vorm van een „openlucht bijeenkomst" te houden op Maandag de 31ste Augustus as. om 15.30 uur des namiddags voor het Douanegebouw te Oranjestad, alwaar Z.E. de Gouverneur van Curaçao, als Vertegenwoordiger van H.M. de Koningin, van de Bevolking de gelukwensen in ontvangst zal nemen en deze zal toespreken.

Het Comité heeft hierbij de eer alle corporaties uit te nodigen tot deelneming aan de te houden demonstraties.

CURACAO.

VIERING KONINGINNEDAG.

Zijne Excellentie de Gouverneur heeft bepaald:

Dat, met inachtneming van de daaromtrent overigens bestaande voorschriften, de verjaardag van Hare Majesteit de Koningin op Maandag de 31e Augustus as. op de volgende wijze zal worden gevierd:

1o. van zons- op tot zonsondergang zal van de openbare gebouwen, de forten op dit eiland en van de gouvernements-vaartuigen, welke binnen deze haven liggen, de nationale vlag worden uitgestoken;

2o. des voormiddags om 9 uur zal er op de De Ruyterkade parade worden gehouden, waarvoor de Algemeen Militair Commandant de nodige bevelen zal geven;

3o. des voormiddags 10.30 uur zal de Gouverneur audiëntie verlenen ten Gouvernementshuize.

PROGRAMMA KONINGINNEDAG.

De Gouvernementspersdienst maakt het volgende programma bekend van de feestviering van Harer Majesteits verjaardag:

7.45 uur Kinderaubade.
8.30 uur Militaire Parade.
9.30 uur Kerkdienst Protestantse Fortkerk.
10.30 uur Openbaar Gehoor.
11.— uur Club Gezelligheid.
11.30 uur: Club Curaçao.
20.30 uur Plechtige herdenking in het Roxy-theater.

PROGRAMMA VAN COMITÉ NEERLANDS VRIJHEIDSDAG.

Met medewerking van de Groep Nederlandse Antillen van het Algemeen Nederlands Verbond, de Koninklijke Vereniging „Onze Vloot", de Koninklijke Vereniging „Oost en West" is ter gelegenheid van de verjaardag van H.M. Koningin Wilhelmina het volgende programma opgesteld:

1) Wilhelmus, Orkest Sta Cecilia; 2) Mars, Orkest Sta Cecilia; 3) Openingsrede door den Heer S. A. L. Maduro, voorzitter van het Comité Neerlands Vrijheidsdag; 4) Bede voor de gevallen, gezongen door het koor; muziek: J. S. Bach; text: D. Colijn; Come sweet repose, gezongen door het koor; muziek: J. S. Bach; 5) Nederlandse volksliederen Potpourri, Orkest Sta. Cecilia; 6) Scheepspraet ten Overlijden van Prins Maurits van Oranje, (Constantijn Huygens); 't Geuzenvendel op de Thuismars, (F. L. Hemkes); Zes coupletten van het Wilhelmus, (Marnix van St. Aldegonde), voorgedragen door den Heer L. W. de Wit; 7) Komt nu met zang; Men brandt, men blaakt; Wilt heden nu treden, O Heer, die daar; Helpt nu U zelf, (Valerius Gedenkklanken); gezongen door het koor; 8) Eenheid en Oranje, rede door den Heer W. Meijer; Pauze.

9) Lied van het Gangspil (Arnold Spoel); gezongen door het koor; 10) Gedicht opgedragen aan H.M. de Koningin (B. Boon — v.d. Starp); Van Hollands Kleur (C. S. Adama van Scheltema); Het Leven (Guido Gezelle), voorgedragen door den Heer L. W. de Wit; 11) Eerste vertoning op het westelijk halfrond van de film „One of our Aircraft is missing"; 12) Wilhelmus (1e en 6e couplet), gezongen door het koor.

Aan het programma werken mede: Het Orkest van Sta. Cecilia; dirigent E. P. Nepomuceno; Het Gemengd Koor der Protestantse Gemeente Emmastad; dirigent H. Kool; begeleiding E. F. Boon; Declamatie L. W. de Wit.

De eerste vertoning van de film werd verkregen door de welwillende medewerking van den Heer Mr. E. M. Elias, Chef van de Gouvernementspersdienst en van het Nederlandse Inlichtingen Bureau te New York.